

Η ΝΕΑ ΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Α'.

Τὸ τέλος τοῦ θέρου ἤγγικεν ἤδη — ὄχι τοῦ θέρου τοῦ ἀστρονομικοῦ, διότι αὐτὸ μὲ ὄλην τὴν εὐσυνείδητον ἐργασίαν τῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες σημειοῦσι καὶ αὐτὰ τὰ δευτερόλεπτα τοῦ καιροῦ τῆς ἐνάρξεως καὶ τῆς λήξεως αὐτοῦ, εἶνε ἀόριστον καὶ κανεὶς δὲν γνωρίζει πότε ἀρχίζει καὶ πότε τελειώνει, ἀλλὰ τοῦ θέρου τοῦ αἰσθητοῦ, τῆς Saison — ἡμοῦ δὲ μὲ τὸ θέρος πρόκειται νὰ λήξῃ καὶ ἡ περίοδος τῶν θερινῶν διασκευάσεων. Τὸ ὑπενθυμίζει ἤδη καθ' ἑσπέραν ἢ παγερὰ δρόσος ἢ ἀποναρκοῦσα τὰ μέλη τῶν θαμώνων τῶν ὑπαιθρίων θεάτρων καὶ τὸ διελάλησαν μὲ ἐρίγδουπον βρόμον οἱ κεραυνοὶ οἱ κατ' αὐτάς ἀθροοὶ κατασκίψαντες ἐπὶ τῆς πόλεως. Μία λοιπὸν θεατρικὴ ἐπιθεώρησις εἶνε τῆς ἐποχῆς.

Μερικὰ πράγματα τὰ ἐπιβάλλει ἡ συνήθεια σχεδὸν ἐπιτακτικῶς. Δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ ἡ θεατρικὴ περίοδος, χωρὶς μίαν ἐπιθεώρησιν στερεότυπον περιλαμβάνουσαν τὰς ἀναλλοιώτους σκέψεις καὶ τὰς γεγηρακυίας εὐχὰς περὶ ἰδρύσεως ἔθνικοῦ θεάτρου, ὅπως δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ τὸ Πάσχα χωρὶς νὰ βιβθῶσι πυροκρόταλα καὶ πυροβολισμοί. Εἶνε ἀληθές ὅτι αἱ ἀναστάσιμοι αὐτὰ ἐκδηλώσεις εἶνε ἀμφίβολον ἂν συντελῶσιν εἰς ἐπικοδόμησιν τῆς πίστεως τῶν εὐσεβῶν, ὅπως εἶνε προβληματικὸν ἂν αἱ πρακτικῆς τῶν ἐτησίων θεατρικῶν ἐπιθεωρήσεων συντείνωσι κατὰ τι εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν πρόσδον τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς. Ἀλλ' ἀδιάφορον, μερικὰ πράγματα πρέπει νὰ λέγονται, δηλαδὴ νὰ γράφονται καὶ νὰ μένωσιν. Ἄν διὰ τὸ παρὸν δὲν εἶνε χρήσιμα, πιθανόν, ὅπως τὰ δι' ὄξους παρασκευαζόμενα ἐδώδιμα, τὰ ὅποια δὲν τρώγονται εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου, νὰ ἔχωσιν ὠφέλιμον ἐπίδρασιν εἰς τὸ μέλλον.

Καὶ ἀκριβῶς περὶ τοῦ μέλλοντος πρόκειται. Εἰς τὸ ἐλληνικὸν θέατρον ἐφαρμόζεται τὸ εὐφυὲς ἐπίγραμμα τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὰς ἐφημερίδας πρὸς ἀπάντησιν τῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα γνωστῆς κακεντρέχους παραινέσεως τοῦ λόρδου Βηκονσφῆλδ. Τὸ ἐλληνικὸν θέατρον ἔχει παρελθὸν καὶ μάλιστα ἐνδοξον, ἂν θεωρήσωμεν αὐτὸ ὡς καταγόμενον κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπὸ τοῦ Θέσπιδος· τὸ ἐλληνικὸν θέατρον ἔχει μέλλον,

ὡς κολακευόμεθα ὅλοι νὰ πιστεύωμεν καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν, ὅστις, καθὰ τοῦλάχιστον κοινῶς λέγεται, κατέχει ἀπὸ ἐτῶν εἰς χεῖράς του ὡς παρακαταθήκην γενναίαν προῖκα πρὸς εὐπρεπῆ ἀποκατάστασιν τῆς ἀνηλίκου ἐλληνικῆς σκηνῆς καὶ πρὸς ἄνετον ἂν μὴ πλουσιοπάροχον αὐτῆς συντήρησιν. Ἀλλὰ παρὸν τὸ ἐλληνικὸν θέατρον δὲν ἔχει, ἢ κἂν ἔχει τοιοῦτο τόσον ἀσάφες, τόσον θολόν, τόσον ἀλλόκοτον, ὥστε ἀγνοεῖ τις πῶς νὰ τὸ καθορίσῃ καὶ τίνα χαρακτηριστῆρα νὰ τοῦ ἀποδώσῃ.

Ἄλλοτε, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μόλις, ἦτο μᾶλλον καθωρισμένη, μᾶλλον σύμφωνος πρὸς τὴν φύσιν του καὶ τὸν προορισμὸν τοῦ ἢ κατὰστασις τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου. Ἐβαίνει τοῦτο ἐπὶ τῆς κανονικῆς τροχιάς του, κἄπως κοπιωδῶς, ἀσθματικῶς, ἀτόνως, ἀλλὰ τέλος πάντων χωρὶς νὰ παρεκκλίνῃ πολὺ ἀπὸ τὰ ὅρια, ἅτινα ἀνέκαθεν ἔταξεν αὐτῷ ἡ τέχνη καὶ ὁ προορισμὸς του. Τὰ ἐφόδια τοῦ ἦσαν πενιχρά· τὸ κεφάλαιον τῶν πρωτοτύπων ἔργων τοῦ δραματολογίου τοῦ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὰ ὀλιγίστα ἔργα τῶν νεωτέρων δραματικῶν ἡμῶν συγγραφέων, ἐν οἷς ὑπὸ τὴν ἀτέλειαν τῆς κατασκευῆς ὑπολανθάνει ἡ ζωοποιὸς πνοὴ τῆς ἀληθοῦς τέχνης καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐκεῖνα ἀτυχῆ γεννήματα, ἅτινα ἢ ἐνδεία τοῦ θεάτρου παρεδέχετο καὶ ἡ ἐπεικῆς ἀμουσία τοῦ κοινῶ ἀνείχετο, δραματικὰ πλήρη ἀσφυκτικῆς κενολογίας ἢ παιδαριώδους πατριωτικῆς ἐμφάσεως ἢ κωμωδικοῦ ἀρχέτυποι, ἐξηρηρωμέναι μεταπίπτουσαι ἀπὸ τῆς παγερᾶς ἀνουσιότητος εἰς ἀγροῖκον χυδαιολογίαν, ἔργα μόλις δυνάμενα νὰ θέλξωσι τὴν αὐταρκτὴ καλαισθησίαν τῶν ἄλλοτε κριτῶν τῶν ποιητικῶν διαγωνισμάτων. Τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν μεταφράσεων ἦτο πλουσιώτερον, ἀλλ' οὐχὶ δυστυχῶς καὶ κατὰ πολὺ ἐκλεκτότερον, διότι παρεκτός τινων κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρου καὶ τοῦ Γολδόνη ἀρκετὰ πεπαλαιωμένων, τινῶν δραμάτων τοῦ Σαίξπηρ πλημμυλῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ στρεβλῶς μεταπεφρασμένων, πρὸς δὲ καὶ ὀλιγίστων καλῶν ἔργων τῶν νεωτέρων ἐπιφανῶν δραματοργῶν, τὰ ἄλλα ἦσαν φορητὸς τερατωδῶν ἐξαμβλωμάτων, ἐκτρώματα καπηλικῆς βαναυσότηχίας.

Βεβαίως ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τὸ ἐλληνικὸν

κὸν θέατρον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μεγαλο-
γήση, οὔτε νὰ ἐκπληρώσῃ ἀμέσως καὶ περιφα-
νῶς τὴν ἠθικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολὴν
του. Ἀσύντακτον, ἀνεματίστον, ἀνεφοδίσκον,
στερούμενον ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς προστασίας, στε-
ρούμενον συστηματικῆς ἐπαγρυπνήσεως καὶ πο-
δηγητήσεως εἶχεν ἀφελθῆ εἰς μόνας τὰς ἑαυτοῦ
δυνάμεις· μολονότι εἶχον παρέλθει ἔτη πολλὰ
ἀφότου ἐτέχθη καὶ αὐτὸ ἐν τῇ φατνῇ . . . τοῦ
Παλαιοῦ Θεάτρου, ἔμεινεν ἐν καταστάσει νη-
πίου καὶ ὅλα τὰ νήπια δὲν εἶνε Ἑρακλεῖς διὰ
νὰ πνίγωσιν ἀπὸ τῆς κοιτίδος των τοὺς δρα-
κοντας. Ἄλλ' ἡ πρόοδος, ἥς ἡ φορὰ ἐγένετο
κατὰ τὰς ἡμέρας μας γοργή, ἕρμητικὴ, σκοτο-
δινηθῆς, ἡ πρόοδος ἡ βραγδαίως εἰσελάσασα
εἰς πολλὰ στάδια τοῦ κοινωνικοῦ ἢ πνευματι-
κοῦ ἡμῶν βίου καὶ ἄρδην ἀνατρέψασα τὸ ἐν
αὐτοῖς γεγηρακὸς καθεστὸς, ἡ δύνατο νὰ εἰσ-
δύσῃ καὶ μέχρι τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς χωρὶς ν'
ἀναχαιτισθῆ ἀπὸ τὸν περιβόλον τῆς μάδρας
τοῦ θεάτρου τῆς Ὁμοιοῦς ἢ ἀπὸ τὸ ξύλινον
δρύφακτον τοῦ θεάτρου τοῦ Παραδείσου, καὶ
θαυματουργοῦσα ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ νηπιάζον θέα-
τρον ζέσιν καὶ εὐρωστίαν ἐφέθου. Σημεῖα τινα
μαλιστα τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς ἐπιδρασεως εἶχον
ἤδη ἀρχίσει νὰ γίνωνται καταφανῆ πρὸ δύο ἢ
τριῶν ἐτῶν καὶ ἡ παρατηρουμένη βελτιωτικὴ
μελίωσις καθίστα μαλλον βασιμους τὰς περὶ τοῦ
μέλλοντος τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ἐλπίδας.

Καὶ ἡ βελτιώσις εἶχε τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι
ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς ὕλικῆς εὐημερίας καὶ καθίστα-
το οὕτω μαλλον αἰσθητὴ καὶ μαλλον ἐνθαρρυν-
τικὴ. Τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν κατασκευῶν τὰς ἕως
τότε ὑπαρχούσας προλήψεις, ἐδείκνυε πρὸς τὸ
ἑλληνικὸν θέατρον ἀξιεπαινον προτίμησιν καὶ
στοργήν· εἰς τὴν πρωτεύουσαν αἱ παραστάσεις
τῶν ὑπαίθριων θεατρῶν, ἐν οἷς δρῶσιν ἑλληνικοὶ
δραματικοὶ θίασοι, ἀρχίζουσαι ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ
ἔαρος παρετείνοντο μέχρι τῶν τελευταίων ἡμε-
ρῶν τοῦ φθινοπώρου, θὰ διήρκουν δὲ ὀλόκληρον
τὸ ἔτος ἀδιακόπως, ἐὰν ἤθελεν εὐρεθῆ νοήμων
τις κεφαλαιοῦχος νὰ οἰκοδομήσῃ θέατρον εὐρύ-
χωρον καὶ ἀπέριτον χάριν τοῦ πολλοῦ κόσμου,
θέατρον ἀληθῶς ἐξυπηρετοῦν τὴν πόλιν, λει-
τουργοῦν ἐπὶ ἐννέα τοῦλάχιστον μῆνας κατ' ἔτος
καὶ ἀποφέρων πρόσοδον οὐχὶ ἀσήμαντον εἰς τὸν
ἰδιοκτῆτην του· οἱ θεαταὶ ἀνήκοντες εἰς πάσας
τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ὅπερ δὲ τὸ εὐχάριστον
καὶ εἰς ταῦτας τὰς μαλλον ἀνεπτυγμένας, συν-
ἔρπον ἄνθρωποι καὶ παρέμενον μετ' αὐταπαρη-
σίας ἀνωτέρας παντός ἐπαίνου μέχρι νυκτὸς βα-
θείας ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν νοσηρὰν ὑγρασίαν τῶν
φθινοπωρινῶν νυκτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὴν
ἀγρίαν τοῦ βορρᾶ πνοῆν διὰ ν' ἀκούσῃ διὰ
τριακοσιοστὴν ἴσως φορὰν τοὺς σπαρκατικούς
ἄθλους τῶν Πειρατῶν ἢ τοῦ Βελ.λεῖ.Ι τοῦ υἱοῦ

τῆς νυκτὸς ἢ τὴν ἑμιχλώδη εὐφυῖαν μονοπρά-
κτου τινὸς κωμωδίας τοῦ Πίστη. Αἱ μεγαλοπό-
λεις τῆς Ἀνατολῆς, ἐνθα ὑπάρχουσι σπουδαῖα
καὶ πολυπληθῆ κέντρα ἑλληνισμοῦ ἢ Κωνσταν-
τινούπολις, ἡ Σμύρνη, ἡ Ἀλεξάνδρεια ἀπομιμού-
μενα τὴν πρωτεύουσαν παρῆχον γενναϊοδωρὸν
ὑποστήριξιν εἰς τοὺς περιπλανωμένους ἑλληνικοὺς
θιάσους, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ τοῦ βασιλείου δὲν
ὑπάρχει δευτερεύουσα πόλις περιλαμβάνουσα
διακοσίους τοῦλάχιστον κατοίκους ἱκανοὺς νὰ
ἐννοήσωσι τὸν Διαβολογιατρὸν τῆς Ἀκροπό-
λεως ὅπου νὰ μὴ ἐπήχθη σαθρὸν τι παραπη-
γμα, ἐνθα ὑμᾶς ἀλλήτις ἠθοποιῶν, λείψανον περι-
πλανώμενον ἀγνώστου θεατρικῆς κοσμογονίας
νὰ μὴ ἐκακοποιήσῃ τὴν πολυπληθῆ Γαλάτειαν
τοῦ Βασιλείου καὶ νὰ μὴ διέσῃ τὴν ἔρρυ-
τιδωμένην *Μαρίαν Δοξαπατρή* τοῦ Βερναρδάκη
κερδίζουσα τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας. Δὲν λέγω ὅτι
οἱ ἠθοποιοὶ μας ἐγένοντο ἑκατομμυριοῦχοι, καὶ
ἡ ὕλικὴ εὐημερία, ἦν προανέφερα, ὑπονοεῖται
πάντοτε σχετικὴ, εἰ καὶ οἱ νοσημονέστεροι καὶ
ἐπιχειρηματικώτεροι ἐξ αὐτῶν ἀπέκτησαν οἰκίας
ἐν Ἀθήναις δι' ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἀπογόνους των,
πρὶν ἢ ἡ ταλαίπωρος καὶ πλανῆτις ἑλληνικὴ
σκηνὴ ἀποκτήσῃ μίαν κἂν στέγην· πλὴν ὅπως
δήποτε ἡ κατάστασις τῶν ἠθοποιῶν ἐβελτιώθη
κατὰ πολὺ ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος
καὶ ἡ γενεὰ αὐτῶν δὲν ὑφίσταται πλέον τὰς κα-
κουχίας, αἵτινες ὑπενεθμίζον τὰ μάρτυρα τῶν
ἠθοποιῶν τῶν παρελθόντων αἰώνων, οὓς τόσον
γλαφυρῶς περιέγραψεν ὁ Θεόφιλος Γωτιέ εἰς τὸν
Καλετὰν Φρακάσσαρ του. Ἀποδείξις δὲ τῆς
τοιαύτης βελτιώσεως ὑπῆρξεν ἡ ἄθροια στρατο-
λογία πολλῶν νέων στοιχείων εἰς τὴν φάλαγγα
τῶν ἡμετέρων ἠθοποιῶν—καὶ ἀρνούμαι ἐκ τῶν
πολλῶν ν' ἀναφέρω τὸν κ. Παντόπουλον καὶ
τὴν κυρίαν Ἀθανασοπούλου—ἀτινα ἠμοῦμέ τοὺς
γνωστοὺς παλαιμαχοὺς τῶν θιάσων περιποιού-
σιν ἀληθῶς τιμὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν σκηνήν.

Ἡ ἀρξάμενη αὕτη ὕλικὴ εὐημερία, ὅσον σχε-
τικὴ καὶ ἂν εἶνε, ἡ δύνατο προτοῦσα ν' ἀποθῆ
πρόξενος καὶ μειζόνων ἀγαθῶν. Θὰ ἦτο δυνα-
τὸν νὰ χορηγῆται ποιά τις ἀμοιβὴ εἰς τοὺς
πνευματικῶς ἐργαζομένους ὑπὲρ τοῦ θεάτρου,
καὶ ἀροῦ μαλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα
ἔτη ἀνεγνωρίσθη ὅτι καὶ τὰ ἔργα τῆς διανοίας,
ἦτοι ἡ φιλολογικὴ ἰδιοκτησία δὲν εἶνε *res nul-*
lius κατὰ τὴν νομικὴν ἑκφρασίαν, ἀλλ' ἰδιοκτησία
σεβαστὴ ὡς πάσα ἄλλη, οἱ νεώτεροι δραματικοὶ
ἡμῶν συγγραφεῖς, σπανίως μὲν σήμερον, ἀλλὰ πο-
λυπληθεῖς ἴσως αὔριον, συμμορφούμενοι μὲ τὰς
ἀπαιτήσεις τῆς ὀρθοτέρας καὶ μαλλον ἐξηυγε-
νισμένης καλαισθησίας, αἵτινες ὁμολογουμένως ἀπὸ
τινος ἰσχύουσι περὶ τὴν πνευματικὴν ἡμῶν πα-
ραγωγὴν, καὶ δελεαζόμενοι ἀπὸ τὴν ιδεάν τοῦ
ὕλικου ὀφέλους ἡδύνατο νὰ παραγαγῶσι βα-

θημῶν ἔργα πολὺ τελειότερα καὶ ἐρρωμενέστερα
καὶ τὸ πενιχρὸν πρωτότυπον δραματολόγιον
τῶν θιάσων μας νὰ πλουτισθῆ δαφιλῶς διὰ τοῦ
χρόνου. Πρὶν ἢ δὲ συντελεσθῆ τὸ τοιοῦτο, θὰ
ἦτο δυνατόν μὲ περισσοτέρην ἔτι εὐκολίαν νὰ
πολλαπλασιασθῆ τὸ κεφάλαιον τῶν μεταφράσε-
ων, ἐπαισθητῶς δὲ νὰ βελτιωθῆ τὸ ποῖον αὐτῶν.
Ἡ γνώμη μου εἶνε μαλιστα ὅτι ἀπὸ τοῦτου
κυρίως ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐργασία τῆς βελτιώ-
σεως καὶ περὶ αὐτὸ νὰ περιστραφῆ κατὰ πρῶ-
τον ἡ μέριμνα περὶ τῆς ἐξευγενίσεως καὶ τῆς
ἀνυψώσεως τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς. Ἔως ὅτου
καταστῆ γοργοτέρα παρ' ἡμῖν ἡ πνευματικὴ
κίνησις καὶ ἐνδυναμούμενη παραγαγῆ ἔργα ἀ-
φθονώτερα καὶ ἀριώτερα, τοῦθ' ὅπερ ὑπωδῆ-
ποτε ἤθελεν ἀπαιτήσῃ χρόνον, θὰ ἦτο ἀνάγκη
νὰ παιδαγωγηθῆ βαθυμῶς τὸ δημόσιον, νὰ
μορφωθῆ καὶ ἐπιρρωσθῆ ἡ καλαισθησία αὐτοῦ
διὰ τῆς συχνῆς ἀκροάσεως ἔργων ἀξιολόγων τῶν
ξένων δραματικῶν φιλολογῶν, δραμάτων τοῦ
Ὠζιέ, τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ, τοῦ Σαρδου, τοῦ Κοπ-
πέ, κωμωδιῶν τοῦ Λαμπις, τοῦ Ἀλεβύ, τοῦ
Πγκιερών καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν συγγραφέων τοῦ
τε γαλλικοῦ καὶ λοιπῶν ξένων θεάτρων, ἐνθα
ἡ δραματικὴ τέχνη ἀκμάζει. Ἐνοεῖται ὅτι
ταυτοχρόνως θὰ ἦτο ἐπάναγκις νὰ καθαρῶσθῃ
ἐπιμελῶς τὸ δραματολόγιον ἀπὸ τοῦ ὑπαρχον-
τος μεταφραστικοῦ ρύπου καὶ ν' ἀποσκυβαλι-
σθῶσι πάντα τὰ βραναῦσα ἐκεῖνα ἐξαχλωμάματα,
τὰ εἰς τὴν διαστροφήν τῆς ιδέας τοῦ κελοῦ
συντελοῦντα, νὰ καταλυθῆ ἠριστικῶς ἡ δυνα-
στεία τῶν Βουρζοῦ καὶ Ἐννερὺ καὶ Πονσῶν δὲ
Τερραίλ, μὲ ὅλα τὰ ὑπὲρ αὐτῶν διθυραμβώδη
καὶ ἐγκωμιαστικὰ προγράμματα τοῦ κ. Ταβου-
λαρη καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς ἀνήλεθ ὑπε-
ρορίαν καὶ οἱ *Φάνται τῆς Κοῦπας* καὶ οἱ *Ἰπ-
πόται τῆς Ὀμίχλης* καὶ οἱ *Πειραταὶ* καὶ οἱ
Ρυκοσὺ.λέκται καὶ οἱ *Ἀκτοφύλακες* καὶ ὅλα
αἱ ἀχρεῖαι αὐταὶ συμμορίαι αἱ λυμαινόμεναι
τὴν ἑλληνικὴν σκηνήν, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ὡς
ἀνωτέρας δῆθεν τεχνικῆς κξίας θεωρούμενοι *Κο-
ζάκοι* καὶ *Ζουάβοι*, οἵτινες μετὰ τριακονταπεν-
ταετῆ ἐκεχειρίαν ἀνεφάνησαν ἐφέτος ἀντιμί-
τωποι, οἱ μὲν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Παραδείσου
οἱ δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ θεάτρου τῆς Ὁμοιοῦς.

Γινώσκω ὅτι περὶ τοῦτου οἱ ἡμετέροι ἠθοποιοὶ
ἔχουσιν ἐναντίαν γνώμην ῥητῶς ἐκδηλωμένην.
Διατείνονται ὅτι τὸ δραματολόγιόν των περιλαμ-
βάνει καὶ ἔργα ἐκλεκτὰ διακεκριμένων συγγρα-
φέων—καὶ τοῦτο ἀληθεῖς—ἀλλὰ τὰ ἔργα
ταῦτα δὲν κατορθοῦσι νὰ προσελκύσωσι τὸ κοι-
νόν, τὸ ὑποῖον ἀπεναντίας συνειθισμένον καὶ εὐ-
φρακνόμενον ἐκ τῶν χονδροειδῶν θεαματικῶν
παραστάσεων, συρρέει ἄθροον εἰς αὐτὰ. Ὁ ἰσχυ-
ρισμὸς οὗτος ἰσχύει μέχρι τινός, ἢ μαλλον ἰσχυεν
ἄλλοτε περιοδικῶς, ἐνόσω ὅλως ἄλλοιαι ἦσαν

αἱ συνθήκαι τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἑλληνικοῦ θεά-
τρου, ἐνόσω δηλαδὴ τοῦτο ἦτο περιφρονημένον
καὶ τὸ κοινὸν προὔτιμα αὐτοῦ τὰ ἄλλα θεά-
ματα ἔστω καὶ αὐτὰ τὰ χυδαῖα ἢ ἄσεμνα, θὰ
ἦτο κάπως δικαιολογημένη ἡ μέθοδος τῆς προσ-
ελκύσεως θεατῶν διὰ παραστάσεων θελγυσιῶν
τὴν ἀπειροκαλίαν τῶν ἀπλουστέρων· πλὴν ἀφό-
του ἤρχισε νὰ ἐπιβαλλῆται καὶ νὰ χαίρῃ τὴν
εὐνοίαν οὐ μόνον τῶν κατωτέρων ἀλλὰ καὶ
τῶν νοσημονεστέρων τάξεων τῆς κοινωνίας μας,
ἡ ἐμμονὴ αὐτοῦ εἰς τὸ τοιοῦτο σύστημα καὶ ἡ
προσῆλωσις αὐτοῦ εἰς τὴν δραματικὴν ταύτην
ὑπεσταθμὴν θὰ ἤλεγχε τοῦλάχιστον ἐντελῆ
πῆρῶσιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος, ἂν μὴ
τελείαν καὶ ἀξιοκατακτεῖτον παραγνώρισιν τοῦ
σκοποῦ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς εὐθύνης τῶν λει-
τουργῶν αὐτοῦ. Διότι ἐπὶ τέλους εὐθύνη τις
σιωπηρὰ ὑφίσταται πάντοτε εἰς πάσας τὰς μετὰ
τοῦ δημοσίου σχέσεις, ὅπως δὲ ὁ ξενοδόχος ὁ
βλέπων συρρέουσαν εἰς τὸ ἐστιατόριον του πο-
λυπληθῆ πελατεῖαν ἔχει συμφέρον καὶ καθῆ-
κον νὰ χορηγῆ εἰς αὐτὴν τροφὴν καθαρὰν καὶ
ὕγιεινὴν, τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ παρέχοντες εἰς τὸ
κοινὸν πνευματικὴν τροφήν ὀφείλουσι νὰ μὴ κερ-
δοσκοπῶσιν ἐπὶ τῆς εὐνοίας καὶ τῆς προτιμή-
σεως τοῦ πλήθους, ἀλλὰ νὰ ἐργάζωνται εὐσυν-
ειδήτως ὑπὲρ τῆς μορφώσεως αὐτοῦ. Τὸ ται-
οῦτο θὰ ἦτο τοσοῦτω μαλλον εὐκολώτερον ὅσω
ἡ δύνατο νὰ γείνη οὐχὶ διὰ μίας καὶ βραγδαίως
ἀλλὰ βαθυμῶς καὶ κατ' ὀλίγον. Εἶνε γνωστὴ ἡ
εὐφυῆς παρατήρησις τοῦ Γέρω Καλοκοτρώνη τῆς
τῶν Καποδίστριαν περὶ τῆς ἐκπολιτισέως τῆς
χώρας μας: «Ἐπρεπε νὰ τὸ κάμῃ 5 φράγκικο
καὶ 15 νὰ τὸ ἀφίσης τούρκικο, εἶπεν ὁ ὄξυνού-
στακος ἀνὴρ, μετὰ 20 χρόνους νὰ τὸ κάμῃς 10
φράγκικο καὶ νὰ τὸ ἀφίσης 10 τούρκικο καὶ οὕτω
καθεξῆς ἕως νὰ γείνη τὸ ὅλον φράγκικον.» Ἡ
αὕτη μέθοδος, συντετακτικῶς ὅμως κατὰ πολὺ
τῶν ἀνωτέρω προθεσιμῶν, ἡ δύνατο νὰ ἐφαρμο-
σθῆ τελεσφόρως καὶ εἰς τὴν παρούσαν περιστά-
σιν, ἕως νὰ συντελεσθῆ πλήρης τοῦ ἀπέριτου δη-
μοσίου ἡ ἀγωγή.

Τὸ πᾶν εἶνε ζήτημα ἐξέως τὸ ἡμέτερον κοι-
νὸν εἶνε κατ' ἐξοχὴν χειροθητὸς καὶ εὐάγωγον,
συνειθίζει δὲ λίαν εὐκόλως ὅταν δεξιῶς ποδη-
γετῆται. Τὸ αὐτὸ συνέβαιεν ἄλλοτε καὶ μὲ τὰ
μυθιστορήματα καὶ ἴσως ἐξακλουθεῖ νὰ συμ-
βαίη ἀκόμη, διατηρῶ δὲ ἐκ τοῦ δημοσιογρα-
φικοῦ μου σταδίου περιεργον ἀναμνησιν, ἦν ἐπι-
τραπήτω μοι ν' ἀναφέρω παρεκβατικῶς ἐνταῦθα.
Ὅτε ὁ τύπος παρ' ἡμῖν ἤρχισε νὰ μορφώνηται
καὶ νὰ βελτιώται ἐπαισθητῶς, πρὸ μίας περίπου
δεκαετίας, ἡ δημοσίευσις μυθιστορήματος ἐν τῇ
ἐπιφυλλίδι κατέστη ἀπαραίτητος καὶ ἐπειδὴ τὰ
πρωτότυπα ἔργα ἐσπανίζον καθ' ὑπερβολὴν, με-
τεφραζόντο κατ' ἀνάγκην ξένα μυθιστορήματα.

Ἄλλὰ περὶ τὴν ἐκλογὴν τούτων εἶχε γείνει ταύτη κατάχρησις καὶ τόσον εἶχε κακοσυνειθισθῆ τὸ κοινὸν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀποφωλιῶν καὶ νοσηρῶν δημιουργημάτων τῆς ἀχαλινώτου φαντασίας τοῦ Πονσὼν δὲ Τερραίλ καὶ τοῦ Μοντεπέν καὶ τοῦ Καπκινδύ, ὥστε ἡ ἐφημερίς, εἰς τὴν τὴν σύνταξιν ἀνῆκον καὶ ἣτις τότε παρουσιαζέτο εἰς τὸ δημόσιον ὑπὸ ὄρους ριζικῆς καὶ πρωτοφανοῦς μεταρρυθμίσεως, ἔχουσα ἀνάγκην νὰ προσελκύσῃ ἀμέσως ἀναγνώστους ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῆ ὡς ἐν τῶν μέσων τῆς διαδόσεώς της καὶ τὴν δημοσίευσιν ἐνὸς ἐκ τῶν τοιούτων τερατουργημάτων. Ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ ἔργου ἀνετέθη εἰς ἐμέ, ἀφοῦ δὲ ἐκοπίασα ἐρευνῶν καὶ ὑπέστην μετ' ἠρωϊκῆς ἐγκρατείας τὴν ἀνάγνωσιν πολλῶν ἐξ αὐτῶν, ἐξέλεξα τὸ φρικτότερον καὶ τερατωδέστερον ὄλων, ὅπερ ἐδημοσιεύετο τότε κατὰ συγκυρίαν εἰς τὴν ἐπιφυλλίδα ξένης ἐφημερίδος. Φαίνεται ὅτι ἡ ἐκλογὴ μου ὑπῆρξεν ἐπιτυχής, διότι ἡ ἐξόδευσις τοῦ φύλλου ὑψώθη μετ' ὀλίγον εἰς ἀπροσδόκητον βαθμὸν ἀλλ' ἦτο τόσον ἀποτρόπαιον αὐτὸ τὸ ἔργον, τόσας τερατώδεις ἀπιθανότητας περιείχε κατὰ πᾶσαν σελίδα, ὥστε ἐν τῇ καταναγκαστικῇ ἐκείνῃ μετάφρασει ἐξηγεῖτο ἡ ἀγανάκτησις μου. Μίαν φορὰν μάλιστα — ἐνθυμοῦμαι πάντοτε γελῶν αὐτὸ τὸ ἀστείον ἐπίσδειον — τόσον πολὺ ἠγανάκτησα, ὥστε προέβην καὶ εἰς πραξικόπημα.

Εἰς μίαν τῶν ἀναριθμητῶν περιπετειῶν τοῦ μυθιστορήματος παρίστατο εἰς τῶν ἡρώων αὐτοῦ δεσμεύων τρεῖς ἄλλους ἄνδρας ἐπὶ σιδηροῦ ἐδωλίου καὶ ἐπειτα ἀνεγείρων αὐτοὺς διὰ τῶν χειρῶν καὶ ρίπτων ἑμοῦ τὸ σύμπλεγμα τῶν δεσμοτῶν μετὰ τοῦ ἐδωλίου εἰς ἓν βράβαθρον, κατόρθωμα τοῦ ὁποίου ἡ ἐκτέλεσις θ' ἀπῆται τὴν ὑπερφυᾶ μυϊκὴν ῥώμην εἰκοσι τοῦλάχιστον Ἡρακλέων ἑμοῦ καὶ Κουταλιανῶν. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἐλάχιστον μόνον τοῦ ὄρθου λόγου τὸ ἐδρεῦον ὑπὸ τὸ κρανίον μου ἐσκανδαλίσθη ἀρκετὰ, ἡ συνειδησίς μου κατεξάνεσθη καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠνείχετο αὕτη νὰ γράψω τοιαύτην τερατώδη ψευδαλογίαν, μετέτρεψα αὐθικέρως τὸ κείμενον καὶ ἔγραψα ἐν τῇ μετάφρασει ὅτι τὸ σιδηροῦν κρανίον ἔκειτο παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ βράβαθρου καὶ ὅτι ὁ κακοῦργος ἀφοῦ προσέδεσε τὰ θύματα εἰς αὐτό, τὸ ὤθησε κατόπι ἰσχυρῶς καὶ τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἦτο μὲν καὶ ἡ παραλλαγή αὕτη παρακεκινδυνευμένη, πλὴν δὲν ἀπέχε τῆς ἀληθείας τόσον πολὺ ὅσον ἡ πρώτη.

Καὶ ἐν τούτοις μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς τερατολογίας, ἡ μᾶλλον ἀκριβῶς ἐνεκα αὐτῶν τὸ μυθιστό-

ρημα κατέστη πολὺκροτον. Περί τούτου ἔτυχε νὰ πεισθῶ καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐκ τοῦ ἐξῆς κωμικοῦ συμβάντος. Ἀρκετοὺς μῆνας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἔργου, ἐνῶ εὐρισκόμην ἐντὸς κουρείου παραδεδομένην ἔχων ἡδουπαθῶς τὴν κεφαλὴν μου εἰς τὴν ἐλαφρὰν ἐπαφὴν τοῦ ξυραφίου, ὁ ξυρίζων με νεκνίας διεκοσφεν αἴφνης τὸ ἔργον του καὶ μὲ ἦθος συνεσταλμένον μοι εἶπεν:

— Ἦθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω, κύριε, νὰ μὲ πληροφορήσητε κατὰ...

— Τί θέλεις; τὸν ἠρώτησα.

— Ἦθελα νὰ σᾶς ἐρωτήσω τί ἀπέγεινεν ἡ Ἑλένη...

— Ποία Ἑλένη;... ἀπήνησα ἐγὼ ἀπορῶν.

— Ἡ Ἑλένη, καλέ, ἡ σύζυγος τοῦ Φραγκίσκου, ὁποῦ τὴν ἐδολοφόνησεν...

Ἦρχισα νὰ ὑπανεγείρωμαι ἀκουσίως ἀπὸ τῆς ἔδρας μου καὶ νὰ τὸν προσβλέπω περιδεῶς. Ἡ Ἑλένη;... ὁ Φραγκίσκος ὁποῦ τὴν ἐδολοφόνησεν;.. δὲν ἐνόουν τίποτε ἐξ ὄλων αὐτῶν. Μήπως εἶχε παραφρανήσει ὁ νεαρὸς κουρέυς; καὶ ἐκράτει τὸ ξυραφίον εἰς ὀλίγων δακτύλων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς κροτίδος μου!... Ἡ θέσις μου ἦτο φρικτή.

Ἄλλ' εὐτυχῶς ἡ ἀνησυχία μου διήρκεσεν ὀλίγον· ὁ νέος, ἐκ τῶν ἐμμανῶν ὡς φαίνεται ἀναγνωστῶν τῶν ἐπιφυλλιδῶν, γινώσκων δὲ ὅτι ἐγὼ ἤμην ὁ μεταφραστής, ἔσπευσε νὰ μὲ καθησυχάσῃ ἐξηγούμενος ὅτι μὲ ἠρώτα περὶ τοῦ τέλους τοῦ μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον ἦτο φαίνεται ἀσάφης, καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ εἶχα ἐντελῶς λησημονήσει.

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ μυθιστορήματα ἅτινα ἠναγκάζετο νὰ δημοσιεύῃ ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς καὶ ταύτη ἡ ἐξ αὐτῶν ἐντύπωσις. Ἄλλ' ὅμως ἡ ἐφημερίς αὕτη, ἣτις ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον ἐκδιδομένη καὶ κατέστη ἐν τῶν μᾶλλον ἀξιολόγων ὄργανων τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου, ἀφοῦ ἐξησφάλισε τὴν διαδόσιν της καὶ ἐπεβλήθη εἰς τοὺς ἀναγνώστους καὶ ἐγένετο περιζήτητος καὶ ἀπαραίτητος δὲν ἐλησημόνησε τὸν προορισμὸν αὐτῆς καὶ τὸ καθῆκον, ἀλλ' εὐσυνειδήτως φερομένη προσεπάθησε πάντοτε νὰ συντελέσῃ μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὴν καλαισθητικὴν μόρφωσιν τῶν ἀναγνωστῶν της καὶ ἰριστικῶς παραιτηθεῖσα τῶν ἀνοουσιῶν καὶ χυδαίων μυθιστορημάτων ἐδημοσίευσε προϊόντα τέχνης ἐξηγουμένης, ἔργα σεμνότερα καὶ οὐσιαστικώτερα, τοῦ Ὀνέ, τοῦ Βουρζέ, τοῦ Λινδάου, τοῦ Δοστογιέφσκη, τὰ ὁποῖα τὸ κοινὸν συνειθίσαν ἀναγινώσκει μετὰ ἐντροπῆσεως καὶ χωρὶς ν' ἀποσύρῃ τὴν πρὸς τὸ φύλλον αὐτὸ ὑποστήριξιν του.

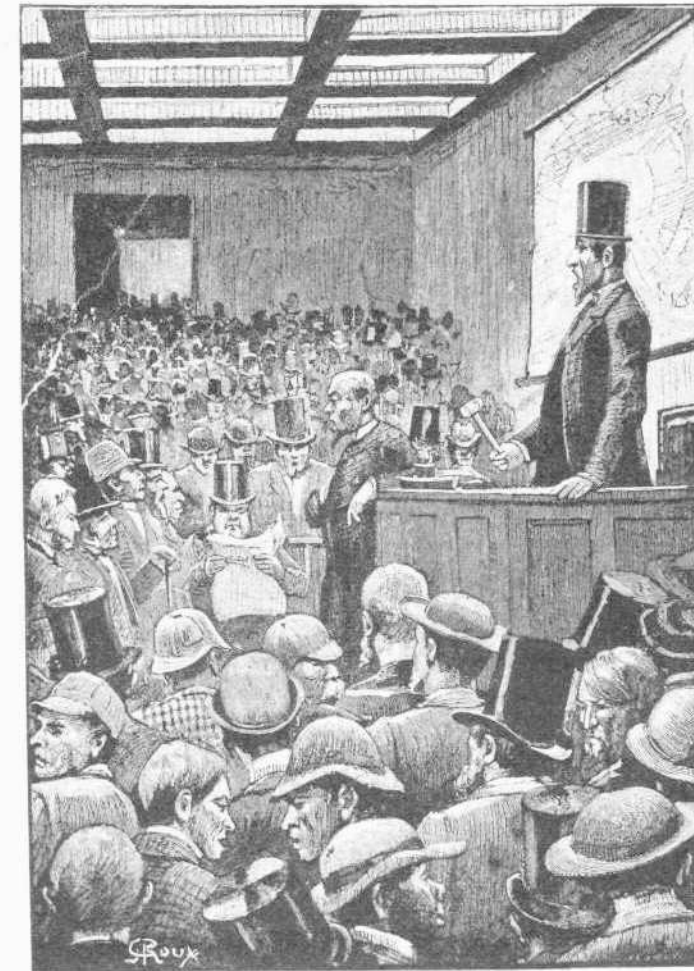
ΑΝΩ ΚΑΤΩ

Νομίσματα 181 σελ. 181

Ὁ Ἄνδρέας Ρ. Γίλμουρ ἠναγκάσθη νὰ περιμεῖνῃ ὀλίγον μέχρις ὅτου κατασιγάσῃ ὁπωσούν ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ὀχλοβοή αὕτη. Τούτου δὲ γενομένου ἠγέρθη καὶ περιέφερε ἐταστικὸν βλέμμα κύκλω, εἶτα δ' ἀπορρίψας τὰ δίοπτρα

εἶτα στρέφον τὸν δάκτυλον πρὸς τὸν ὀπισθεν αὐτοῦ τοῖχον.

« Ἄν εὐαρεστηθῆτε νὰ ρίψετε βλέμμα ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ τούτου πίνακος, ὅστις ἐχαράχθη κατὰ τὰς τελευταίας ἀνακαλύψεις, θὰ

Ἄρχεται ἡ δημοπρασία (σελ. 198).

ἐπὶ τοῦ στήθους, εἶπε διὰ φωνῆς, μαρτυρούσης καὶ πῶς ἐνδόμυχον συγκίνησιν.

« Κύριοι, κατὰ πρότασιν τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως τυχούσας τῆς ἐγκρίσεως τῶν διαφόρων Κρατῶν τοῦ Νέου Κόσμου καὶ αὐτοῦ τοῦ Παγκιοῦ, ἐκτίθενται εἰς δημοπρασίαν ἀκίνητα κτήματα, κείμενα περὶ τὸν Β. Πόλον, ὡς εἰσὶ καὶ εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ ὀδοκηστοῦ τετραγώνου παραλλήλου καὶ συνιστάμενα ἐξ ἡπειρῶν, θαλασσῶν, πορθμῶν, νήσων, νησιδῶν, παγοθύων καὶ ἐν γένει οἰωνδήποτε στερεῶν ἢ μὴ μερῶν.»

Ἰδῆτε ὅτι τὸ ἐκπλειστηριαζόμενον ἀκίνητον περιλαμβάνει κατὰ προσέγγισιν ἐμβαδὸν τετρακοσίων ἐπτά χιλιάδων μιλίων τετραγωνικῶν ἀποτελοῦν συναφῆς καὶ ἀδιαίρετον κτήμα. Πρὸς εὐκολίαν δὲ τῆς δημοπρασίας ὠρίσθη αἱ προσφορὰὶ νὰ γίνωνται δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν μίλλιον. Ὅθεν ἐν ἑκατοστῶν τοῦ δολλαρίου (1) ἢ ἰσοδυναμῆ εἰς στρογγύλους ἀριθμοὺς, πρὸς τετρακοσίας ἐπτά χιλιάδας ἑκατοστά, ἢ ἐν δολ-

(1) Ἐν ἑκατοστῶν τοῦ δολλαρίου ἰσοδυναμεῖ πρὸς 5 λεπτὰ περίπου.

λάριον πρὸς τετρακοσίας ἐπτὰ χιλιάδας δολλα-
ρίων.—Ήσυχια παρακαλῶ, κύριοι!»

Ἡ τελευταία παρακλίσεις δὲν ἦτο περιττή,
διότι ἡ ἀνυπομονήσικα τοῦ πλήθους ἐξεδηλοῦτο
διὰ βοῆς, ἣτις θὰ κατέπνιγε τὰς φωνὰς τῶν
ὑπερθεματιζόντων.

Ὅταν ἀποκατέστη κἄπως ἡ ἡσυχία, χάρις
ιδίως εἰς τὴν παρέμβασιν τοῦ κήρυκος Φλίντ,
βρυχηθέντος, ὡς σάλπιγξ κινδύνου ἐν καιρῷ δι-
μύχλης, ὁ Ἄνδρεας Ρ. Γίλμουρ ἐξηκολούθησεν
ὡς ἐπομένως:

«Πρὸ πάσης ἐνάρξεως ὀφείλω, κύριοι, νὰ σα-
υπομνήσω ἓνα τῶν ὄρων τῆς δημοπρασίας, δη-
λονότι ὅτι τὸ περὶ τὸν Πόλον ἀκίνητον κτῆμα
θὰ κατακυρωθῆ ὀριστικῶς, ἡ δὲ κυριότης αὐτοῦ
ὅπως ὀρίζεται σήμερον διὰ τοῦ ὀγδοηκοστοῦ τε-
τάρτου παραλλήλου Βορείου Πλάτους, ἐστὶ
ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως τῶν πωλητῶν, οἱ αὖ
δῆποτε μεταβολαὶ γεωγραφικαὶ ἢ μετεωρολο-
γικαὶ καὶ ἂν ἤθελον ἐπέλθῃ εἰς αὐτὸ ἐν τῷ μέ-
λλοντι.»

Δηλονότι ἐπανελαμβάνετο ἡ παράδοξος ἐκεί-
νη διάταξις τοῦ ἐγγράφου, ἣτις προεκαλεῖ μὲν
τὰ σκώμματα τινῶν, ἀλλὰ διηγείρεν ἅμα καὶ
τὴν προσοχὴν τῶν πλειστών.

«Ἄρχεται ἡ δημοπρασία!» εἶπεν ὁ ἐπὶ τοῦ
πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος διὰ φωνῆς ἠχηρᾶς.
Παρασυρόμενος δὲ ἀπὸ τὴν συνήθη περὶ τῆς δη-
μοπρασίας φρασιολογίαν του, ἐν ᾧ ἐκίνει ἐντὸς
τῆς χειρὸς του τὸ ἐξ ἑλεφαντόδοντος σφυρίον του,
προσέθηκε δι' ἑρρίνου φωνῆς:

«Ἐπάρχει πρώτη προσφορά δέκα ἑκατοστῶν
κατὰ τετραγωνικὸν μίλλιον!»

Δέκα ἑκατοστά, ἦτοι ἐν δέκατον τοῦ δολλα-
ρίου (1), ἀπετέλουν εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἀρκτι-
κοῦ ἀκινήτου, τεσσαράκοντα χιλιάδας καὶ ἐπτα-
κόσια δολλάρια (2).

Εἴτε ὑπῆρχε πράγματι τοιαύτη προσφορά,
εἴτε μή, ἐπαρουσιάσθη ἀμέσως πλειοδότης ὁ
Ἔρικ Βάλδενκ, διὰ λογαριασμὸν τῆς Δανικῆς
κυβερνήσεως.

«Εἴκοσιν ἑκατοστά! εἶπεν.

— Τριάκοντα ἑκατοστά! εἶπεν ὁ Ἰακώβος,
Γιάνσεν, διὰ λογαριασμὸν τῆς Ὀλλανδίας.

— Τριάκοντα πέντε! εἶπεν Χάρλδ, διὰ λο-
γαριασμὸν τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

— Τεσσαράκοντα! εἶπεν ὁ συνταγματάρχης
Καρκῶφ διὰ λογαριασμὸν πασῶν τῶν Ῥωσιῶν.

Ἡ προσφορά αὕτη ἀντεστοιχεῖ πρὸς ποσὸν
ἑκατὸν ἐξήκοντα δύο χιλιάδων δολλαρίων (3)
καὶ ὅμως εὐρισκόμειθα ἀκόμη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς
δημοπρασίας.

Ἀνάγκη δὲ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ πλη-

ρεξούσιος τῆς Μεγάλης Βρετανίας δὲν εἶχεν
ἀκόμη ἀνοίξῃ τὸ στόμα, ἀλλ' οὐδὲ κἂν τὰ χεῖλη
τὰ ὅποια ἐκράτει ἰσχυρῶς συνεσφιγμένα.

Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ πράκτωρ τῶν ὀνίσκων Οὐίλ-
λιαμ Σ. Φόρστερ ἔμεινε βωβὸς καὶ ἀπαθής· μα-
λιστὰ δὲ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφαινετο
βεβουλισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ «Ἐμπορικοῦ
ἀγγελιαφόρου τῆς Νέας Φουλανδίας», ἐν τῷ
ὅποιοι ἐσημειοῦντο οἱ κατάπλοι φορτίων καὶ αἱ
τρέχουσαι τιμαὶ ἐν ταῖς ἀμερικανικαῖς ἀγοραῖς.

«Τεσσαράκοντα ἑκατοστά τὸ τετραγωνικὸν
μίλλιον! ἐπανελάθεν ὁ κήρυξ Φλίντ, διὰ φωνῆς
ἀποληγούσης εἰς εἶδος λαρυγγισμοῦ, τεσσαρά-
κοντα ἑκατοστά!»

Οἱ τέσσαρες συναδελφοὶ τοῦ ταγματάρχου
Δόνελλαν ἐκύτταξαν ἀλλήλους. Εἶχον λοιπὸν
εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐξαντλήσῃ τὰς πιστώσεις των καὶ
ἦσαν ἀπὸ τοῦδε ἠναγκασμένοι νὰ κλείσωσι τὸ
στόμα;

«Ἐμπρός! κύριοι, εἶπεν ὁ Ἄνδρεας Γίλμουρ,
τεσσαράκοντα ἑκατοστά!... Δὲν ἔχει ἄλλοι...
τεσσαράκοντα μόνον ἑκατοστά!... Ἡ ἀξία τοῦ
Πόλου εἶνε βέβαια πολὺ μεγαλειτέρα...»

Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔμελλε νὰ προσβίση· ἀφ'
οὐ εἶνε ὅλος καθαρῶτατος παγος, μὲ ἐγγύησιν.»

Ἄλλ' ὁ Δανὸς πληρεξούσιος ὑπολαβὼν εἶπεν.
«Πεντήκοντα ἑκατοστά!»

Εἰς τὰ ὅποια ὁ Ὀλλανδὸς ἐπλειοδότησεν ἀκό-
μη κατὰ δέκα.

«Ἐξήντα ἑκατοστά τὸ τετραγωνικὸν μίλ-
λιον! ἐφώνησεν ὁ Φλίντ. Ἐξήντα ἑκατοστά
Κανείς δὲν προσθέτει;»

Τὰ ἐξήκοντα ἑκατοστά ταῦτα ἀπετέλουν
ἤδη τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν διακοσίων τεσσα-
ράκοντα χιλιάδων καὶ διακοσίων δολλαρίων (4)

Τὴν προσφορὰν δὲ ταύτην τῆς Ὀλλανδίας
τὸ πλῆθος ἐδίχθη διὰ ψιθύρου ἐπιδοκιμασίας.
Πράγμα παράδοξον καὶ ἀκραιφνῶς ἀνθρώπινον,
οἱ παρευρισκόμενοι ἐκεῖ ἀλήται, οἱ οὐδ' ὀβολὸν
εἰς τὰ κενὰ θυλακία των ἔχοντες, ἦσαν οἱ τὰ
μαλιστὰ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκείνον
τῶν δολλαρίων. Μετὰ τὴν τελευταίαν ὅμως
προσφορὰν τοῦ Ἰακώβου Γιάνσεν, ὁ ταγματάρ-
χος Δόνελλαν, στρέψας τὴν κεφαλὴν ἐκύτταξε
τὸν γραμματεῖα του Δὴν Τούδριγκ. Ἄλλ' οἷτος
ἐποίησεν ἀδιόρατον σχεδὸν ἀνηθικὸν νεῦμα καὶ
ὁ ταγματάρχης ἔμεινε μὲ κλειστὸν τὸ στόμα.

Ὁ δ' Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ἐξηκολούθει νὰ
εἶναι βεβουλισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐμπο-
ρικῶν ἐφημερίδων του, γράφων ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ
περιθωρίου αὐτῶν σημειώσεις τινὰς διὰ μολυβδι-
κονδύλου.

Ὁ δὲ I. T. Μάστων ἀπήντα δι' ἑλαφρᾶς:

(1) 1,221.000 δραχμῶν.

νήσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ μειδιάματα τῆς μί-
στρες Εὐαγγελίας Σκόρβιτ.

«Ἐμπρός, κύριοι! ὀλίγη ζωηρότης!... Ἐ-
νυστάζωμεν!... Πολλὴ χαλαρότης βλέπω ὑπάρ-
χει, ἐπανελάθεν ὁ Ἄνδρεας Γίλμουρ. Λοιπὸν!
Δὲν ἔχει τίποτε πλέον;... Ἐὰν κατακυρωθῆ;...»

Καὶ τὸ σφυρίον του ἀνῆρχετο καὶ κατήρχετο
ὡς βάντιστρον εἰς χεῖρας ἀγιάζοντος ἱερέως.

«Ἐβδομήντα ἑκατοστά! εἶπεν ὁ Γιάν Χα-
ρλδ διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης.

— Ὀγδοῦντα προσέθηκε σχεδὸν ἀμέσως ὁ
συνταγματάρχης Καρκῶφ.

— Ἐμπρός! ὀγδοῦντα ἑκατοστά! εἶπεν
ὁ Φλίντ οὕτως οἱ μεγάλοι στρογγύλοι ὀφθαλ-
μοὶ ἀπήστραπτον καθ' ὅσον καθίστατο θερμο-
τέρα ἡ δημοπρασία.

Εἰς νεῦμα τότε τοῦ Δὴν Τούδριγκ, ὁ ταγμα-
τάρχης Δόνελλαν ἠγέρθη ὡς δι' ἐλατηρίου.

«Ἐκατὸν ἑκατοστά! εἶπεν ἀποτόμως ὁ
ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Μόναι αἱ λέξεις αὗται ἐπίβαλλον εἰς τὴν
Ἄγγλιαν βῆρος τετρακοσίων ἐπτὰ χιλιάδων
δολλαρίων (1)

Οἱ ὑπὲρ τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου στοιχημα-
τίσαντες ἐξητρωκαύχασαν, τὰς δ' ἐπευφημίας
αὐτῶν ἐπανελάθεν, ὡς ἡχώ, μέρος τοῦ πλήθους.

Οἱ δὲ ὑπὲρ τῆς Ἀμερικῆς στοιχηματίσαντες
ἐκύτταξαν ἀλλήλους ἐν ἀπογνώσει. Τετρακοσίαι
ἐπτὰ χιλιάδες δολλαρίων! Τὸ ποσὸν ἦτο ἀρκε-
τὰ ὑπεροχόν, δαπανώμενον εἰς ἀκατανοήτους
ἰδιοτροπίας, πρὸς ἀγορὰν παγοθούων καὶ πα-
γετώνων ἐν τῷ βορείῳ Πόλω!

Ἐκεῖνος δὲ παλιν ὁ πληρεξούσιος τῆς Ἐκμη-
τα.Λευτικῆς τοῦ Β. Πόλου Ἐταιρίας, οὐτε
λέξιν νὰ μὴ εἶπῃ, οὐτε κἂν νὰ σηκώσῃ τὴν κε-
φαλὴν! Μήπως δὲν ἐνοῦν νὰ ὑπερθεματίσῃ καὶ
αὐτός! Ἄν σκοπὸς του ἦτο νὰ ἀρίσῃ προη-
γουμένως τοὺς πληρεξούσιους τῆς Δανίας, τῆς
Σουηδίας, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τῆς Ῥωσίας νὰ
ἐξαντλήσωσι τὰς πιστώσεις των, ἢ στικαὶς των
ἐδείκνυεν ὅτι ἀκούσαντες τὰ «ἑκατὸν ἑκατοστά»
τοῦ ταγματάρχου Δόνελλαν ἀπεφασισαν νὰ
ἀποσυρθῶσι τοῦ ἀγῶνος.

«Ἐκατὸν ἑκατοστά τὸ τετραγωνικὸν μίλλιον!
ἐπανελάθε δις ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπκλ-
ληλος.

— Ἐκατὸν ἑκατοστά!... ἑκατὸν ἑκατοστά!..
ἑκατὸν ἑκατοστά! ἐξηκολούθησεν ὁ κήρυξ Φλίντ
δίδων ἐντὸς εἰς τὴν φωνὴν διὰ τῆς ἡμικλει-
στου χειρὸς του.

— Κανείς δὲν προσφέρει ἐπὶ πλέον; εἶπεν ὁ
Ἄνδρεας Γίλμουρ. Εἶνε ἡ τελευταία προσφορά;
Δὲν ἔχει ἄλλοι;... κανείς;... Ἐὰν παρῆ τέλος;»

Καὶ κινῶν τὸ σφυρίον ἐστρογγύλου τὸν βρα-

χίονα, ἐνῷ περιέφερε βλέμμα προκλητικόν, ἐπὶ
τῶν κρισταμένων, τῶν ὁποίων οἱ ψιθυρισμοὶ κα-
τέληξαν εἰς ἐναγώνιον σιγὴν.

«Μία!..... Δύο!..... ἐπανελάθεν.
— Ἐκατὸν εἴκοσιν ἑκατοστά! εἶπεν ἡσύχως
ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, χωρὶς κἂν νὰ ὑψώσῃ
τοὺς ὀφθαλμούς, ἐν ᾧ ἔστρεφε τὸ φύλλον τῆς
ἐφημερίδος του.
— Ζήτω!... Ζήτω!... Ζήτω!» ἀνέκραξαν
ἄσοι εἶχον στοιχηματίσῃ ὑπὲρ τῆς Ἀμερικῆς.
Ὁ ταγματάρχης Δόνελλαν ἀνώρθωσε τὸ σώ-
μα. περιστρέφον μηχανικῶς τὸν μακρὸν τρα-
χηλὸν του περὶ τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ὤμων
του σχηματιζομένην καὶ ἐκτεινῶν τὰ χεῖλη ὡς
ῤαμφος. Ἐξήτει νὰ κεραυνοβολήσῃ διὰ τοῦ
βλέμματός του ἀπαθῆ ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀμε-
ρικανικῆς Ἐταιρίας, ὅστις ὅμως οὐδεμίαν προσο-
χῆς ἀξίῳν αὐτόν, οὐτε κἂν ἐκινεῖτο.
«Ἐκατὸν σαράντα! εἶπεν ὁ ταγματάρχης Δό-
νελλαν.
— Ἐκατὸν ἐξήντα! εἶπεν ὁ Φόρστερ.
— Ἐκατὸν ὀγδοῦντα! ἐκράυχασεν ὁ ταγμα-
τάρχης.
— Ἐκατὸν ἐνενηντα! ὑπετονθόρουσεν ὁ Φόρ-
στερ.
— Ἐκατὸν ἐνενηντα πέντε! εἶπεν ὁ Φόρστερ ὡς-
περ ὠρούμενος ὁ πληρεξούσιος τῆς Μεγάλης Βρε-
τανίας.
Καὶ σταυρώσας ἐπὶ τοῦ στήθους τοὺς βρα-
χίονας ἐφαινετο προκαλῶν ἀγέρως καὶ τὰς
τεσσαράκοντα τέσσαρας Πολιτείας τῆς Ἀμερι-
κανικῆς Ὀμοσπονδίας.
Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἦτο δυνατόν
ν' ἀκουσθῶσι καὶ τοῦ μύρμηκος τὸ βαδισμα,
καὶ τὸ ἄλμα ψύλλου, καὶ τὸ κολύμβημα ἀφύης,
καὶ ἡ πτήσις χρυσαλίδος, καὶ τὸ ἐρπυσμα σκώ-
ληκος, καὶ ἡ κίνησις μικροβίου. Ὅλων αἱ καρ-
διαὶ ἐπάλλοντο. Ὅλοι καταστέλλοντες καὶ τὴν
ἀναπνοὴν των προσήλουν ἐναγώνως τὰ βλέμμα-
τα εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ταγματάρχου Δόνελλαν,
τοῦ ὁποίου ἡ ἀκίνητος κεφαλὴ ἔπαυσε κινου-
μένη. Ὁ δὲ γραμματεὺς αὐτοῦ Δὴν Τούδριγκ
ἔξεε μέχρις ἐκδορᾶς τοῦ δέρματος τὸ ἰνίον τοῦ
κρηνίου του.
Ὁ Ἄνδρεας Ρ. Γίλμουρ ἀνέμεινε νὰ παρὲλ-
θωσιν ὀλίγα στιγμαί, αἵτινες ἐφάνησαν ἀμακρὰ
ὡς αἰῶνες.» Ὁ πράκτωρ τῶν ὀνίσκων ἐξηκολού-
θει ν' ἀναγινώσκῃ τὴν ἐφημερίδα του καὶ νὰ ση-
μειῶναι εἰς τὸ περιθώριον ἀριθμούς, οἱ ὅποιοι προ-
φανῶς δὲν εἶχον καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν προκει-
μένην ὑπόθεσιν. Ἐξήντησεν ἄρα γε καὶ οὗτος
τὴν πίστωσίν του; Παρητέτο πλέον πάσης προσ-
φορᾶς; ἢ μήπως ἡ ποσότης αὕτη τῶν ἑκατὸν
ἐνενηντῶν πέντε ἑκατοστῶν κατὰ τετραγωνι-
κὸν μίλλιον, ἦτοι τῶν ἐπτακοσίων ἐνενηντῶν
τριῶν χιλιάδων καὶ πεντακοσίων δολλαρίων διὰ

(1) 50 λεπτά.

(2) 203,500 δραχμαί.

(3) 811,000 δραχμῶν.

(1) 2,035,000 δραχμῶν.

τὸ σύνολον τοῦ κτήματος τῆ ἐφαινετο ὡς τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ παραλογοισμοῦ;

«Ἐκατὸν ἐνενηήντα πέντε ἑκατοστά! ἐπανελάβην δὲ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος. Θὰ πάρη τέλος!.....»

Τὸ δὲ σφυρίον του ἦτο ἔτοιμον νὰ πλήξῃ τὴν τράπεζαν.

— «Ἐκατὸν ἐνενηήντα πέντε ἑκατοστά! ἐξηκολούθησεν ὁ κήρυξ.

Τὰ βλέμματα ἐν τούτοις τοῦ I. T. Μάστωνης ἦσαν καθηλωμένα ἐπ' αὐτοῦ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῆς μίστρης Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ ἠκολούθουν τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου των ἠλκισμένον, ἐλέγχον ὅσον βιαία ἦτο ἡ συγκίνησις ἣν ἀμφότεροι προσεπάθουν ν' ἀποκρύψωσι. Διατί ἔρα γὰρ ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ἐδίσταζε νὰ ὑπερβηματίσῃ;

Ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ἀπεμύχθη καὶ δευ-

Εὐαγγελία Σκόρπιτ.

— Νὰ κατακυρωθῇ!... Νὰ κατακυρωθῇ!...»

Ἡ ἀναφώνησις αὕτη ἐρρίθη ὑπὸ πολλῶν ἀνυπομόνων θεατῶν, ὡς μομφὴ κατὰ τῶν δισταγμῶν τοῦ Ἀνδρέου Ρ. Γίλμουρ.

«Μία!... Δύο!...» ἐκραξεν οὗτος.

Ὅλων δὲ τὰ βλέμματα ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς τοῦ Β. Πόλου Ἐταιρίας.

Καὶ ὅμως ὁ παρὰδοξος ἐκεῖνος ἄνθρωπος κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν ἀπεμύσσετο ἐπὶ μακρὸν διὰ πλατέος μανδηλίου μὲ τετράγωνα χρωμακτιστὰ πακίλιμακα, διὰ τοῦ ὁποίου συνέθλιβεν ἰσχυρῶς τοὺς ῥώθωνας.

τέραν καὶ τρίτην φορὰν μετὰ κρότου ὁμοίου πρὸς ἐκρηξίν πυροκροτάλων, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων ἀπομύξεων, ὑπετονθόρυσεν ἡρέμα καὶ ταπεινῶς.

«Διακόσια ἑκατοστά!»

Ῥίγος διεχύθη ἀνά τὴν αἴθουσαν, ἀμέσως δὲ ἐπειτα ἀντήχησαν βροντώδεις ἀμερικανικαὶ ἐπευρημίαι, ἐξ ὧν ἐκινδύνευον νὰ θραυσθῶσιν οἱ ὑαλοπίνακες τῆς αἴθουσας.

Ὁ ταγματάρχης Δόνελλαν βάρους καὶ συντετριμμένος κατέπεσεν ἐν προφανεῖ συγχύσει πλησίον τοῦ γραμματέως του, ὅχι ὀλιγώτερον αὐτοῦ καταβεβλημένου. Ἐκ τῆς προσφορᾶς διακοσίων

Ὁ ΑΝΑΡΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΔΩΒΙΚΟΥ Α' ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ
Ἔργον Φερδινάνδου Μίλλερ

ἐκατοστῶν κατὰ τετραγωνικὸν μίλλιον, ἀπετε-
λεῖτο τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν ὀκτακοσίων δέκα
τεσσάρων χιλιάδων δολλαρίων (1) καὶ ἦτο φαι-
νερὸν ὅτι ἡ βρετανικὴ πίστις δὲν ἐπέτρεπε
νὰ τὸ ὑπερβῆ.

«Διακόσια ἑκατοστά! ἐπανελάθεν ὁ Ἀνδρέας
P. Γίλμουρ.

— Διακόσια ἑκατοστά! ἐκράυγασεν ὁ Φλίντ.

— Μία!..... Δύο!..... ἐξηκολούθησεν ὁ ἐπὶ
τοῦ πλειστηριασμοῦ. Δὲν ἔχει ἄλλος;»

Ὁ ταγματάρχης Δόνελλαν δι' ἀκουσίου κι-
νήματος ἠγέρθη ἐκ νέου καὶ προσέβλεψε τοὺς
λοιπούς πληρεξουσίου. Ἄλλ' οὗτοι ἐπ' αὐτὸν
μόνον ἤλπιζον, ὅπως μὴ ἀπολέσωσιν αἱ Εὐρω-
παϊκαὶ Δυνάμεις τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ Βορείου
Πόλου. Ἡ προσπάθεια ὅμως αὕτη ἦτο ἡ τε-
λευταία. Ὁ ταγματάρχης Δόνελλαν ἤνοιξε τὸ
στόμα. ὡς μέλλων νὰ εἴπῃ τι, τὸ ἐκλείσει πάλιν
καὶ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἡ Ἀγγλία κατέπε-
σεν ἐπὶ τῆς ἐδρας τῆς.

«Κατεκυρώθη! ἐφώνησεν ὁ Ἀνδρέας P. Γίλ-
μουρ πλήττων τὴν τράπεζαν διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ
σφυρίου του.

— Ζήτω!..... Ζήτω!..... Ζήτω ἡ Ἀμερικὴ!»
ἐκράυγασαν οἱ κερδίζοντες ἐκ τῆς ἀμερικανικῆς
νίκης.

Καὶ αὐτοστιγμὴ ἡ εἰδήσις τῆς κατακυρώ-
σεως διεδόθη ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Βαλτιμόρης
καὶ εἴτα διὰ τῶν ἐναερίων τηλεγραφικῶν συρ-
μάτων καθ' ἅπασαν τὴν Ὀμοσπονδίαν, διὰ δὲ
τῶν ὑποβρυχίων καλωδίων κατέπληξε τὸν Πα-
λαιὸν Κόσμον.

Οὕτω λοιπὸν ἡ *Ἐκμεταλλευτικὴ τοῦ βορείου
Πόλου Ἑταιρεία* διὰ τοῦ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ,
τοῦ ἀνδρὸς οὗ ὀπισθεν ἐκρύπτετο, κατέστη κυ-
ρία τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, τῶν περιλαμβανο-
μένων ἐντὸς τοῦ ὀγδοηκοστοῦ τεταρτοῦ παραλλ-
λήλου.

Τὴν ἐπιούσαν, ὅτε ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ
ὑπέβαλε τὴν δῆλωσίν του περὶ συστάσεως τῆς
ἐταιρείας, τὸ ὄνομα ὅπερ ἐπαρουσίασεν ἦτο τὸ
τοῦ Ἰμπεῦ Βαρβικαν, διὰ τοῦ ὑποίου ἐξεπροσω-
πεῖτο τέλος ἡ εἰρημένη ἐταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπω-
νομίαν *Βαρβικαν καὶ Σα*.

Δ'.

Ὅπου ἀναφαίνονται παλαιαὶ γνωριμίαι
τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.

Βαρβικαν καὶ Σα!..... Ὁ Πρόεδρος Συλλόγου
πυροβολητῶν! Παράξενον! Τι ἐξήτουν πυροβο-
ληταὶ εἰς ἐπιχειρήσιν τοιοῦτου εἶδους!... Ὅτι τὸ
μαθωμέν μετ' ὀλίγον.

Εἶναι ἀναγκὴ νὰ παρυσιασωμεν ἐπισήμως
τὸν Ἰμπεῦ Βαρβικαν, πρόεδρον τοῦ *Τηλεβολικοῦ
Συλλόγου* τῆς Βαλτιμόρης, τὸν λοχαγὸν Νικόλ.

(1) 4,700,000 δραχμῶν.

τὸν I. T. Μάστωνα. τὸν ξυλόποδα Τὸμ Χούν-
τερ, τὸν ζωηρότατον Βίλσον, τὸν συνταγμα-
τάρχην Βλουμσβερν καὶ τοὺς λοιπούς συνεταί-
ρους των; Ὅχι βέβαια! Τὰ παράδοξα ταῦτα
πρόσωπα ἦσαν νῦν κατὰ εἰκοσιν ἔτη προσβύ-
τερα, ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν εἶχον προσελ-
κύσει τὴν προσοχὴν ὅλου τοῦ κόσμου, διέμειναν
ὅμως οἱ αὐτοί, ἀνάπηροι μὲν τὸ σῶμα ὡς καὶ
πρὶν, ἀλλὰ ζωηροὶ πάντοτε καὶ παρκαλοὶ, καὶ
μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀποτολμῶντες πᾶν ῥιψοκί-
νδον ἐπιχειρήματα. Ὁ χρόνος δὲν ἐπηρεάσει πο-
σῶς τὴν λεγεῶνα ἐκείνην τῶν ἀποστράτων πυ-
ροβολητῶν, σεβασθεὶς αὐτούς ὡς σέβεται τὰ
ἄχρηστα τηλεβόλα, ἅτινα κοσμοῦσι τὰ μουσεῖα
τῶν παλαιῶν ὀπλοστασίων.

Ὁ *Τηλεβολικὸς Σύνλογος* ἠρίθμει κατὰ τὴν
ἑδρυσίν του χίλια ὀκτακόσια τριάκοντα τρία
μέλη— πρόκειται περὶ προσώπων καὶ οὐχὶ περὶ
ἀνθρωπίνων μελῶν, οἷον βραχιόνων, κνημῶν,
τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι τῶν ἑταίρων ἐστεροῦντο
ἀπὸ πολλοῦ— τριάκοντα δὲ χιλιάδες καὶ πεν-
τακόσιοι ἐβδομήκοντα πέντε ἀντεπιστέλλοντες
ἑταίροι ἐσεμνύοντο διὰ τὸν δεσμόν, ὅστις τοὺς
συνέδεε μετὰ τοῦ εἰρημένου Συλλόγου. Οἱ ἀρι-
θμοὶ δ' οὗτοι δὲν εἶχον ἐλαττωθῆ ἕκτοτε. Ἀ-
πεναντίας μάλιστα, χάρις εἰς τὴν ἀπίστευτον
ἀπόπειραν τοῦ Συλλόγου ν' ἀποκαταστήσῃ ἄμε-
σον συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Γῆς καὶ τῆς Σε-
λήνης, ἡ φήμη αὐτοῦ εἶχεν ὑπερμέτρως αὐξήσῃ.

Ἀκριβῶς διατηρεῖται βεβαίως ἡ μνήμη τῆς
καταπληκτικῆς αἰσθήσεως, ἣν παρήγαγεν ἡ
τολμηροτάτη ἐκείνη ἀπόπειρα.

Πάντες ἐνθυμοῦνται, ὅτι ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸν
ἐμφύλιον πόλεμον, ἑταίροι τινες τοῦ *Τηλεβολι-
κοῦ Συλλόγου*, στενοχωρούμενοι ἐκ τῆς ἀπρα-
ξίας, ἐβουλήθησαν νὰ ἐξέκοντίσωσιν ἐν βλῆ-
μα εἰς τὴν Σελήνην διὰ τεραστίου τηλεβόλου
ἐνεακοσίων ποδῶν μήκους καὶ ἐννέα πλάτους,
χυθέντος ἐπισήμως ἐν Σεληνοπόλει ἐπὶ τῆς χερ-
σονήσου Φλωρίδος καὶ πληρωθέντος διὰ τε-
τρακοσίων χιλιάδων λιτρῶν βραμβάκοπυρίτιδος.
Ὅτις λοιπὸν ἐξ ἀργιλίου, σχήματος κυλινδρο-
κωνικοῦ, ἐξηκοντίσθη διὰ τοῦ τηλεβόλου τούτου
ὑπὸ ὄψιν ἐξ δισεκατομμυρίων λιτρῶν ἀερίου
πρὸς τὸ ἄστρον τῶν νυκτῶν, ἀλλ' ἐνεκα παρεκ-
κλίσεως τοῦ ῥιμματος, ἀφοῦ διέγραψε κύκλον
περὶ τὴν σελήνην, ἐκνήνεσεν εἰς τὴν Γῆν, βυ-
θισθεὶς εἰς τὸν Εἰρηρικὸν Ὠκεανὸν κατὰ τὴν
27⁰ 7' βορείου πλάτους ἢ 41⁰ 37' δυτικῶν μή-
κους. Ἐπιπλεύσασα δ' εἴτα, ἀνεκλύσθη ἐκεί-
θεν βραδύτερον ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς φρεγα-
τῆς Σουσκουεχάννας, πρὸς μεγάλην εὐχαρίστη-
σιν τῶν ἐν αὐτῇ διακτωμένων.

Διότι ἀληθῶς διητῶντο ἐν τῇ ὀδίῳ ἐκείνῃ
ἄνθρωποι! Δύο μέλη τοῦ τηλεβολικοῦ Συλλό-
γου, ὁ πρόεδρος αὐτοῦ Βαρβικαν καὶ ὁ λοχα-

γὸς Νικόλ μετ' ἐνὸς Γάλλου γνωστοτάτου διὰ
τὸ ῥιψοκίνδυνόν του, εἶχον ἐγκαθιδρυθῆ ἐν τῷ
ἐνκερῶ ἐκείνῳ ὄχηματι καὶ οἱ τρεῖς δὲ ἐπα-
νήθον σῶσι καὶ ἀδολαθεῖς ἐκ τοῦ εἰς τὰς οὐρανίας
ἐπιχειρήσεως ταξιδίου των Ἄλλ' οἱ μὲν δύο Ἀμε-
ρικανοὶ ἦσαν παρόντες ἐκεῖ, πρόθυμοι πάντοτε
νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τοὺς κινδύνους νέων ἐπιχειρή-
ματων, ὁ Γάλλος ὅμως Μιχαὴλ Ἀρδὰν ἔλει-
πεν. Ἐπανεῆλθεν εἰς Εὐρώπην, ἀπέκτησεν ὡς
φαίνεται μεγάλην περιουσίαν — ὅπερ εἰς πολ-
λοὺς ἐφάνη παραδοξόν, — καὶ νῦν ἔζη βίον
ἡσυχον καὶ γαλήνιον, καλλιεργῶν τὰ λάχανα
του, τὰ ὑποῖα ἔτρωγε καὶ ἔχωνε μάλιστα
κατὰ τὴν ἀξιοπιστον μαρτυρίαν ἀμερικανῶν δη-
μοσιογράφων.

Μετὰ τὸ κεραυνοβόλον ἐκεῖνο ἐγγεῖρημα, ὁ
Βαρβικαν καὶ ὁ λοχαγὸς Νικόλ, βιούντες ἐν
σχετικῇ ἡρεμίᾳ ἐπανεπαύοντο εἰς τὰς θαλάσας
των, πάντοτε ὅμως ἀνυπόμονοι νὰ ἐπιχειρήσωσι
μεγάλαις πράξεσι, καὶ ὀνειροπολοῦντες μεγαλε-
πίβολα σχέδια. Χρημάτων δὲν ἐστεροῦντο, διότι
ἐκ τῶν πέντε καὶ ἡμίσεος δισεκατομμυρίων δολ-
λαρίων ὅσα τοὺς εἶχε προσκομίσει ἡ ἐν τῷ Πα-
λαιῷ καὶ Νέῳ κόσμῳ γενομένη δημοσία ἐγγραφή
ὑπὲρ τῆς ἐπιχειρήσεως των ἐκείνης, ἔμεινε πε-
ρίσσευμα διακοσίων χιλιάδων δολλαρίων περι-
που. Πλὴν δὲ τούτου, ἐθέσαντες εἰς διαφόρους
πόλεις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὴν μέχρι
τῆς σελήνης ἐξέκοντισθεῖσαν ὀδὸν, ἐν τῇ ὑποῖα
ἐνεκλείοντο καὶ οἱ ἐναεριοὶ ταξιδιωταί, ὡς ἀξιο-
περιέργα τέρατα ἐν κλωθῶ, εἶχον εἰσπράξει ἀρ-
κετὸν ποσὸν καὶ δρέψῃ τιμῆς, ἐκανοποιούσας καὶ
τὰς μάλιστα ἀπλήστους φιλοδοξίας.

Ὅθεν ὁ Ἰμπεῦ Βαρβικαν καὶ ὁ λοχαγὸς Νικόλ
ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ζήσωσιν ἡσυχον, ἂν μὴ
κατεβιδρωσκίεν αὐτούς ἡ ἀνία. Ἀναμφιβόλως δὲ
προέβησαν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀρκτικῶν χω-
ρῶν, ὅπως ἀποσεύσωσι τὴν κατέχουσιν αὐτοὺς
νάρκην.

Μὴ λησμονῶμεν ὅμως ὅτι τὴν ἀγορὰν ταύτην,
γενομένην ἀντὶ ὀκτακοσίων δέκα τεσσάρων χι-
λιάδων δολλαρίων, κατέστησε δυνατὴν ἡ προσ-
φορὰ τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρβιτ, συμπλη-
ρωσασθῆς ἐξ ἰδίων τῶν ἐλλείπον ποσόν ἐκ τοῦ τα-
μείου τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Εἰς τὴν γεν-
ναϊόδωρον ταύτην γυναῖκα ὤφειλετο ἡ ἦττα
τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ δ' αἶτιον τῆς γενναϊοδωρίας ταύτης;

Μερίστη ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ δόξα τοῦ προέ-
δρου Βαρβικαν καὶ τοῦ λοχαγοῦ Νικόλ μετὰ
τὴν ἐπινδῶν των, ἀλλὰ καὶ τρίτος τις ἐμε-
ρίζετο ταύτην καὶ πολὺ δικαίως. Ἦτο δ' οὗτος,
ὡς εὐκόλως μακτεύετε, ὁ I. T. Μάστωνα, ὁ
δραστήριος γραμματεὺς τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλ-
λόγου. Διότι εἰς τὴν δεξιότητι τοῦ ἀγγινου-
στάτου τούτου λογιστοῦ ὤφειλοντο οἱ μαθημα-

τικοὶ τύποι δι' ὧν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπιτυχία
τῆς μνημονευθείσης μεγαλεπιβόλου ἐπιχειρή-
σεως. Ναι μὲν δὲν εἶχε συνοδύσῃ τοὺς συνα-
δέλφους του εἰς τὸ πέραν τῆς γῆς ταξιδίδιον
ἐκεῖνο, τούτο ὅμως δὲν προσῆλθεν ἐκ φόβου, μὰ
τὰ ὀδοῦσια! Ἄλλ' ὁ ἀξίος οὗτος πυροβολητῆς,
ἀνάπηρος ὢν, ἐστερημένος τοῦ δεξιῦ βραχιόνου,
ἔφερε καὶ πρόσθετον κρανίου ἐκ γουταπέρκας,
διότι τὸ ἰδικόν του εἶχε γείνη ἐν τινι μάχῃ
ἀνάρπαστον ὑπὸ σφαίρας. Κατενόει δ' ἄριστα
ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Σεληνίτας ἐμφάνισίς του θὰ
παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς οἰκτράν ἰδέαν περὶ τῶν
κατοίκων τῆς Γῆς, τῆς ὑποῖας ταπεινὸς δορυφό-
ρος εἶναι ἡ Σελήνη.

(Jules Verne)

Ἔπεται συνέχεια

Ο ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἑταιρίας τῶν Λογίων κατὰ τὸ
ἔτος 1864 ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ζωηροτάτων. Ἐν αὐτῇ
εὐρίσκοντο ἀναμιγνύμενοι οἱ ἐπιφανεῖς συγγραφεῖς οἱ
ἀνήκοντες εἰς τὴν μεγάλην σχολὴν τοῦ 1830 μετὰ
νέων οἵτινες ἐμελλόν βραδύτερον ν' ἀποκτήσωσιν ἐπι-
σημότητα. Διὰ ν' ἀναφέρω μόνον τοὺς τεθνεώτας συν-
ηθοῖζοντο αὐτοὶ κατὰ πᾶσαν Δευτέραν ὁ Σαιντίν,
ὁ συγγραφεὺς τῆς *Risciola*, ὁ Μερῦ, ὁ Λέων Γοζλάν,
ὁ Ἀμεδαῖος Ἀσάρ καὶ ὁ ἀγαθὸς Πονσὼν δὲ Τερράιλ.
Μετὰ τὸ πέραν τῶν ἐβδωμαδιαίων συνεδριάσεων ἀπέ-
μενον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς συνομιλοῦντες καὶ τότε καθεὶς
ἄφηνεν ἐλευθερὰν διεξοδὸν εἰς τὴν στωμιλίαν του καὶ
τὰς ἐπιτυχεῖς εὐφυλογοίας του.

Εἰς τὰς συνδιαλέξεις ταύτας διέπρεπον ἰδίως ὁ Με-
ρῦ, ὁ ἀπαράμιλλος ὀμιλητῆς. Ὅστις ἐγνώρισε τὸν
Μερῦ μόνον ἐκ τῶν ἔργων του δὲν δύναται νὰ φαντα-
σθῆ τὴν γοργότητα, τὴν ἐπίχαριν οἰκειότητα, τὴν μετὰ
καλοκαγαθίας ἀναμιγνύμενην εὐφυῆ κακντρέχειαν
τῶν λόγων του. Εἴτε ὁσάκις ὑπεστήριζε φαιδρὰν τινα
παραδοξολογίαν ἐξ ἐκείνων εἰς ἃς ἐνησημένιζεν, εἴτε
ὁσάκις διηγείτο ἀνέκδοτόν τι ἀστέιον, τὸ θέλητρον
τῆς ὀμιλίας του ἦτο ἀκατανίκητον.

Διὸ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εὐχαρίστως παρέμε-
νον διὰ ν' ἀκροῶνται τὸν εὐχάριστον ὀμιλητὴν ἐσχη-
ματίζετο κύκλος περὶ αὐτοῦ καὶ ἡ ὥρα παρήρχετο
χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσωσιν.

Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔπρεπε κανεὶς νὰ μὴ
τὸν διακόψῃ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφίνωσιν ἐλεύθερον εἰς τὴν
φαντασίαν του. Ἡ ἐλαχίστη ἀντίρρησης, ὁ ἐλάχιστος
λόγος ἤρκει νὰ τὸν σταματήσῃ. Ἐλάμβανε τότε τὸν
πῖλόν του καὶ ἀπῆρχετο ἐν σιγῇ.

Ὁ φίλος τοῦ ἀλήτου βίου Ἐρρίκος Μυρξὲ ἐγίνω-

Ἐν ταῖς τελευταίαις παραγράφαις τοῦ εἰς τὸ προηγούμε-
νον φύλλον δημοσιευθέντος μέρους τοῦ μυθιστορήματος
παρασέφερον τυπογραφικὰ τινὰ ἀμαρτήματα. ἐξ ὧν ση-
μειούμεν ἐνταῦθα τ' ἀλλοιοῦντα τὴν ἔννοιαν:

Σελ. 186 στ. β' στίχ. 4 ἀνάγνωθι: δρυφάκτων εἶχον.—
στίχ. 29 Εὐαγγελία.—στίχ. 40 Ἐνωσῖται.—στίχ. 44 οὕτε
νὰ μεταβιβάζωσιν.

Σελ. 187 στ. α' στίχ. 17 νὰ παραπονεθῶσιν, ὅτι ἠπατή-
θησαν. στίχ. 20 Γίλμουρ.

Στ. β' στίχ. 15 καὶ 16 ἐσήμανε διατόρως, ἀγγέλλων εἰς
τοὺς ἑκτὸς εὐρισκομένους.

σκε καλῶς τὴν ιδιοτροπία τούτου τοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν ἔξεων τοῦ Μερύ, ὁσάκις δὲ τὸν ἐβλεπε περιστοιχιζόμενον ὑπὸ προσεκτικῶν ἀκρατῶν ἔλεγεν αὐτοῖς κρυφίως: «Νὰ ἰδῆτε! τώρα θὰ τοῦ βρέξω τὸ πυροτέχνημά του.» Καὶ ἐπωφελούμενος τῆς πρώτης εὐκαιρίας ἔρριπτεν εἰς τὸ μέσον τῆς διηγήσεως ἀστειὰν τινὰ ἀνοησίαν. Τότε ὁ Μερύ παρευθὺς ἐσιώπη.

Ἰδίως τὴν συνδιάλεξίν του καθίστα θελακτικὴν ἡ ἀπλότης του καὶ ἡ φαινομενικὴ αὐτοῦ ἀφέλεια. Ἡ τοσαυτοῦ ἦτο οἰοναὶ πηγὴ διαυγῆς ἀνακηρῶσα στιγματώσας καὶ ἀκόπως. Ποθὼ νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα ἓνα ἐκ τῶν μύθων οὓς ἀπήγγελλεν οὓς ἐφεύρισκεν ἐν τῷ ἄμα πρὸς ὑποστήριξιν, ἴσως θέλων νὰ ἀνακουρίσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκρατῶν του. Ἀλλὰ πῶς νὰ συλλάβω πετώσαν μίαν τῶν ἀστάτων αὐτῶν ὠραίων ψυχῶν; πῶς νὰ τὴν προσηλώσω χωρὶς νὰ βλάψω τὴν ἀδράν της κατασκευὴν, τὰ λαμπρά της χρώματα, τὴν χνοῦδὴ ποικιλόχροισαν τῶν πετρύγων της. Καὶ πῶς νὰ ἀναπαραστήσω τὸν τόνον τοῦ διηγουμένου, τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του, τὴν λεπτὴν ὑπολανθάνουσαν πρόθεσιν, δι' ἧς ὑπεδοθηεῖτο ἡ ἔννοια τῆς λέξεως καὶ ἡ γλαφυρότης τῆς ἰδέας;

Οὐχ ἦττον ἐπικαλούμενος ὅσον τὸ δυνατόν πιστότερον τὰς ἀναμνήσεις μου θὰ προσπαθῶ νὰ ἐπαναλάβω ἓνα τῶν τερπνῶν αὐτοῦ μύθων, τοὺς ὁποίους ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ Μερύ. Ἀν ὑπὸ τὴν γραφίδα μας ἀπολέσῃ μὲγα μέρος τοῦ θεληγέρτου του, ἀποδοτέον εἰς τὴν ἀνικανότητά του στενογράφοι.

Ὁ μῦθος οὗτος ἐπιγράφεται ὁ Πατροκτόνος.

Ὁ Μερύ ἐπρόκειτο νὰ γευματίσῃ εἰς οἶκόν τινος διακεκριμένου τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Ὡς γνωστὸν ἦτο περιζήτητος καὶ αἰ ἀριστοκρατικώταται τῶν αἰθουσῶν ἦσαν προσεταί δι' αὐτόν. Ἐφθασεν ἐπακριδῶς κατὰ τὴν προσδιορισμένην ὥραν ὅπως καὶ οἱ πλείστοι τῶν προσκεκλημένων. Εἰς ὁμοῦς ἐξ αὐτῶν καθυστερεῖ. Παρῆλθεν ἐν τέταρτον, ἡμίσεια ὥρα καὶ ὁ καθυστερῶν δὲν ἐφαίνεται.

Ἐἶνε πάντοτε ἀρροσύνη τὸ ν' ἀφίνη τις τοὺς ἄλλους νὰ τὸν περιμένωσι διὰ τὸ γεῦμα, διότι οἱ ἀνυπόμονοι καὶ οἱ πεινώντες οὐδέποτε συνομιλοῦσι περὶ τῶν ἀγαθῶν ιδιοτήτων τοῦ ἀπόντος. Ἦσαν πάντες συνηθροισμένοι εἰς τὴν αἴθουσαν παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἡ συνδιάλεξις ἔβαινε χαλαρῶς, τινὲς δὲ τῶν παρεστώτων ἤρχιζον ἤδη νὰ καταστέλλωσιν ἐλαφρὰ χασμήματα, τὰ χασμήματα τῆς πείνης. Ἄλλοι τινὲς κατὰ τὴν συνῆθειαν, ἤρχιζον ἤδη νὰ κατατρῶγωσι διὰ τῶν λόγων τὸν ἀναμενόμενον δαιτυμόνα ἕως ὅτου νὰ φάγωσιν ἄλλο τι καλλίτερον. Μεταξὺ τούτων ὁ κύριος X, ὁ οἰκοδεσπότης ἐφαίνεται ὁ μάλιστα ἐξηρηθισμένος καὶ ἐξηκόντιζεν ἤδη ἐπίθετα πολὺ δυσάρεστα κατὰ τοῦ καθυστεροῦντος. Ἄλλ' ὁ καθυστερῶν ἦτο ἐπίσημον ὑποκαίμενον, τὰ μάλιστα ἰσχυρὸν, πρὸς ἐν ἐνδεχόμενον ἦτο ν' ἀνακινωθῶσιν ἐκ φήμης θάττον ἢ βραχῆδιον κ' πολὺ ζωηρὰ ἐκείνην ἐκφράσεις. Διὲ ἡ κόμηση ἐφαίνεται λίαν δυσχεραίνουσα ἠγγύει πῶς νὰ ἐπιβάλλῃ σιγὴν εἰς τὸν σύζυγον της καὶ πῶς νὰ κάμῃ τοὺς παρ' αὐτῆ φιλοξενουμένους νὰ ἔχωσιν ὑπομονήν. Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ της ἰστράφη πρὸς τὸν Μερύ καὶ ἀπηθύονεν αὐτῷ βλέμμα σημαίνον: «Ἐλθετε εἰς βοήθειάν μου!»

Ὁ Μερύ ἐνόησεν, ἐγερθεὶς δὲ καὶ στηριχθεὶς τὰ νῦτα

ἐπὶ τῆς ἐστίας εἶπε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ἀφελείας.

— Ἐχετε πολὺ δίκκιον, φίλτατε κύριε, νὰ ἀπεχθάνεσθε τοὺς μὴ ἀκριβεῖς εἰς τὴν ὑπόσχεσιν των, συμμερίζομαι δὲ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀπέχθειάν σας καὶ θὰ σὰς παράσχω τὴν ἀπόδειξιν.

«Πρὸ τίνος κειροῦ βραχυθεῖς τὴν μόνωσιν ἐν τῇ ἔξων ἠθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποκτήσω ἓνα φίλον ἐπιστήθιον. Ἀνήγγειλα τὴν πρόθεσίν μου εἰς τὸν κύκλον τῶν γνωρίμων μου· αὐτοὶ δὲ εἶπον καθ' ἑαυτούς: «Ὁ Μερύ εἶνε καλὸς ἄνθρωπος, διδοὶ κάποτε εἰς τοὺς φίλους του δωρεάν εἰσιτήρια διὰ τὸ θέατρον καὶ προσφέρει ἐξαιρετικὰ σιγάρα» διὸ παρουσιάσθησαν πολλοὶ ὑποψήφιοι.

«Μεταξὺ τῶν ἐπιζητούντων τὴν φιλίαν μου παρετήρησα ἰδίως δύο, οἵτινες ἐφαίνοντο καλλίτεροι ἐκ τῆς ἐμάδος τῶν γνωρίμων μου, ἓνα μελαχρινὸν καὶ ἓνα ξανθόν. Τοὺς προσεκάλεσα νὰ εὐρεθῶσιν ὁμοῦ εἰς τὴν κατοικίαν μου μίαν ἡμέραν καὶ ἀφοῦ τοὺς παρεκάλεσα νὰ καθίσουν εἰς τὰς ἀνακαυτικώτερας ἔδρας μου καὶ τοὺς προσέφερα τὰ καλλίτερα σιγάρα μου, εἶπα πρὸς αὐτούς.

«— Κύριοι ἡ φιλία εἶνε ἱερὸν πρᾶγμα καὶ δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐξασθενίζωμεν διασκορπίζοντες αὐτήν. Ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀποκτήσω ἓνα φίλον ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω δύο καὶ πρέπει νὰ ἐκλέξω μετὰξὺ σας. Ἀλλὰ πρὶν προεῖ εἰς τὴν ἐκλογὴν, πρέπει νὰ σὰς γνωρίσω κατὰ βάθος ἀμροτέρους. Ἐκότερος ὑμῶν πρέπει νὰ ἔχη ἐν τοῦλάχιστον ἐλάττωμα, τὸ ὅποιον ἐνδέχεται νὰ κακωθῆσιν ἀδύνατον τὴν μεταξὺ ἡμῶν φιλίαν. Δὲν εἶνε κανεὶς τέλειος, τὸ γνωρίζω καὶ τὸ ἐλάττωμα τὸ ὅποιον θὰ ὁμολογήσατε δὲν θὰ εἶνε ἴσως τοιοῦτο ὥστε νὰ ἐγείρῃ λίαν σοβαρὸν ἐμπόδιον ἀνάμεσόν μας. Σὰς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ ἐξετάσατε τὴν συνείδησίν σας καὶ νὰ μοὶ εἰπῆτε ἐν εἰλικρινείᾳ ποῖον εἶνε τὸ πρωτεύον ἐν ὑμῶν ἐλάττωμα. Ἐὰν μοῦ τὸ ὑποκρύψατε, πάντοτε ἐγὼ θὰ τὸ ἀνακαλύψω μίαν ἡμέραν καὶ τότε θὰ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ προκύβῃ δυσχεραίνουσα ἀνάμεσόν μας. Φίλοι δὲ, οἱ ὅποιοι δυσχερατοῦνται ἀναμεταξὺ των, πολὺ συχνὰ συμβαίνει νὰ καταντήσωσιν ἄσπονδοι ἐχθροί!... Ὡστε ἂς ἀποσβύσωμεν αὐτὰς τὰς μελλούσας δυσχερασίας καὶ ὁμιλήσατε ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ. Σεῖς κύριε μελαχρινὲ ἀρχίστατε! σὰς ἀκούω.

«Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ προσκαλιὰ μου ἐκάθησα εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ ἔδραν καὶ ἠνάψα τὸ σιγάρον μου.

«Ὁ μελαχρινὸς ἐφάνη βραθεὸς σκεπτόμενος.

«— Τὶ νὰ σὰς εἰπῶ, κύριε Μερύ!... εἶπεν ἐπὶ τέλους· εἰς μάτην σκέπτομαι· δὲν εὐρίσκω τὸ ἐλάχιστον ἐλάττωμα εἰς τὸν ἑαυτὸν μου. Μὰ τὸν Θεὸν ἤθελα νὰ κατηγορήσω τὸν ἑαυτὸν μου διὰ κατὰ τι ἀλλὰ δὲν εὐρίσκω τίποτε.

«— Ἐλάτε δά! Ἄν δὲν ἔχη τις κανὲν ἐλάττωμα, πάντοτε ὁμοῦ θὰ ἔχη καμμίαν ἔλλειψιν, καμμίαν παραξενίαν, ἡ ὅποιαν ὁμοῦ πολλὰκις εἶνε μᾶλλον ἀνυπόφορος ἀπὸ τὸ ἐλάττωμα.

«— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον... ἀλλὰ δὲν εὐρίσκω καμμίαν ἔλλειψιν οὔτε παραξενίαν. Σταθῆτε ὁμοῦ ἀφοῦ πρέπει κατ' ἀνάγκην ν' ἀναγνωρίσω ὅτι ἔχω κάποιαν ἀτέλειαν. ἀλλ' εἶνε τόσο μικρὸν πρᾶγμα!

«— Ἀδιάρρονον· εἶπέτε την.

«— Ἀἴ λοιπὸν, κύριε Μερύ, μοιλονότι εἶμαι ἡμερος ὡσὰν ἀνάκι, εἶμαι οὐχ ἦττον κομμάτι παράφορος... καὶ μάλιστα βίαιος, ἂν θέλατε. Δὲν πρόβχεται ἀπὸ κακίαν, ἀλλὰ ὅταν θυμῶσω ἐθελῶ ἀπὸ τὰ ὅρια. Εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀντίρρησην ὀργίζομαι, ἀνάπτω καὶ δὲν ἠξέουω πλέον τι κάμνω. Διὰ νὰ σὰς ἀναφέρω ἐν παραδείγματι, σὰς λέγω τὸ ἐξῆς: μίαν ἀσήμαντος συζήτησις ἠγέρθη ἡμέραν τινὰ μεταξὺ τοῦ πατρός μου καὶ ἐμοῦ, δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον ἐπὶ τίνος θέματος. Ἐπειδὴ ὁ πατήρ μου μοὶ ἀντέλεγεν, ἤρπασα ἓνα μαχαίρι τὸ ὅποιον εὐρίσκατο ἐμπρὸς μου καὶ τοῦ κατέφερα ἐν τραῦμα, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν ἐφόγε υσσὰ ἐν ἀκαρεῖ... Ἐλυπήθην πολὺ, διότι δὲν εἶχα διόλου κακίην πρόθεσιν... Σὰς ἐπικαυχόμεθα ὅτι εἶμαι ἡμερος ὡσὰν ἀνάκι, καὶ ἂν ἐξαιρέσωμεν αὐτὰς τὰς μικρὰς παραφορὰς δὲν εὐρίσκαται χρακτὴρ πλέον εὐθύς, πλέον καλονάγαθος ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου...

«Τὸν ἠκουάσθη ἀπαθῶς καὶ ἐν σιγῇ.

«— Πολὺ καλὰ, κύριε, εἶπον, ἔχετε τίποτε ἄλλο;

«— Αὐτὸ εἶναι ὅλον· βλέπετε ὅτι δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ γίνῃ λόγος...

«Ἐστράφη τότε πρὸς τὸν ξανθόν.

«— Τώρα εἶνε ἡ σειρά σας, κύριε, τοῦ εἶπον.

«— Τὸ κατ' ἐμέ, κύριε Μερύ, ἀπήνησεν ὁ ξανθός, εἶνε ἀπολύτως βέβαιον ὅτι δὲν γνωρίζω νὰ ἔχω κανὲν ἐλάττωμα, καμμίαν ἔλλειψιν ἢ ιδιοτροπίαν... Ἐγὼ δὲν ἐφάνεσα τὸν πατέρα μου! προσέθηκε ῥίπτων πλάγιον βλέμμα ἐπὶ τοῦ μελαχρινοῦ, δὲν εἶμαι οὔτε παράφορος οὔτε φίλιος καὶ τίποτε δὲν μου λείπει διὰ νὰ εἶμαι τὸ τέλειον πρότυπον τοῦ φίλου»

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ

Ἐπιγραφή I. Στίχοι

Γλυκὰ τὸ χάρισμα τὴν ἐξυπνοῦσαν
Πουλάων λαλίματα μὲς 'ς τὰ κλασιά,
Τὰ δύο τὰ μάτια της φεγγοδολοῦσαν
Ἦσαν τὰ νύκτωρα χρυσὰ φλογιά.

Ἦταν ἀμέσημα κορασιδοῦλα
Τὰ πρῶτα χρόνια της τὰ τρυφερά,
Τὰ κρίνα ἐξάνοιγε τὴν κάθε ἀγούλα
Πίσω ἀπ' τὰ τζάμια της ὄλο χαρὰ.

Ἦσαν τὸ μάσημα λευκὴ—καὶ κοῦβα
Ἦσαν τὸ κρῦσταλλο γλυκὸ νερό,
Ἐχυνε ἀδύγκωτη γλυτεῖα μαγεῖα
Τ' ὄμορφο σῶμά της τὸ λυγρό.

Μὲ τ' ἄσπρα χέσια της ἐκοῦτε ῥοῦθα,
Μὲ χροὶ τὰ κρυφὰ μὲς 'ς τὴν ποδιά,
Ἦ πλάσι γέφυ τῆς ἐγλυκουσῶδα,
Κ' ἐδροσοστάλαζαν μύρια κλαδιά.

Τὸ γλυκοχάρισμα τὴν ἔχει τὸ δῶσι
Τὸ γάλλο ὁ δεύτικος πονετικά...
Κι' ὁ κύκνος ἐρημὸς πρὶν ξεφυχῆσθαι
Λέει τὰ τραγοῦδια του τὰ πλεῖο γλυκά.

«— Πιθανόν' ἀλλ' ἂν ἐξετάσατε καλλίτερα τὸν ἑαυτὸν σας, ἐνδεχόμενον εἶνε ν' ἀνακαλύψατε καὶ σεῖς καμμίαν ἐλαφρὰν ἔλλειψιν... Ἰσχυρίζεσθε ὅτι εἶσθε τέλειος; τί διάβολον!...

«— Ἀἴ, κί!... καὶ διατὶ ὄχι; Ἐν τούτοις, τώρα τὸ συλλογίζομαι, πιθανόν νὰ μοῦ καταλογισθῇ ὡς ἐλάττωμα ἡ συνῆθεια τὴν ὁποίαν ἔχω νὰ λησμονῶ διαρκῶς τὰς προσκλήσεις ἢ τὰς συνεντεύξεις μου ἢ νὰ πηγαίνω εἰς αὐτὰς πολὺ ἀργά. Ἄν ὑποσχεθῶ νὰ ὑπάγω κάπου τὸ μεσημέρι, εἶνε σπάνιον, σπανιώτατον νὰ ὑπάγω πρὸ τῆς τετάρτης ὥρας... ἂν ὑπάγω. Ἡ τοιαύτη ἀνακρίβεια μου μοὶ προξένησεν ἤδη μερικὰς δυσχερασίας· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχει λυπηρὰς συνεπειὰς εἰρή μόνον δι' ἐμέ, καὶ ἐπειδὴ ἄλλως τε εἶμαι ὑποχρεωτικός, εὐγενής, πρόθυμος...

«Ἐγέρθη.

«— Ἐχετε τίποτε ἄλλο νὰ εἰπῆτε, κύριε ξανθὸ; ἠρώτησα.

«— Ὅχι· καὶ καθὼς βλέπετε δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ...

Τότε ἐγὼ ἀνέκραξα διὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς.

«— Ἐκλέγω τὸν πατροκτόνον!

Θυρωδῆς καὶ γενικὸς γέλως ὑπεδέχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ κ. X* τὸ τελικὸν αὐτὸ λόγιον. Ταυτοχρόνως εἰσῆλθε καὶ ὁ καθυστερῶν συνδαιτυμόν, ὅστις ἐδικαιολογήθη ὅπως ἠδύνατο, μετ' ὀλίγον δὲ ὁ οἰκονόμος ἀνοίγων καὶ τὰ δύο φύλλα τῆς θύρας τοῦ ἐστιατορίου ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἐτοιμον.

Ἡ κόμηση ἐσπευσεν νὰ λάβῃ τὸν βραχίονα τοῦ Μερύ.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν αὐτῷ κρυφίως.

(Elic Berthet)

X*

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

ΓΕΥΜΑ ΟΦΕΩΣ

Οί όφεις καταπίνουν άκραίαν τήν λείαν ήν συλλαμβάνουσιν, καίτοι αύτη πολλάκις είνε δυσανάλογως όγκώδης σχετικώς με τόν όγκον τής κεφαλής του έρπετου. Όφεις μικρός δύναται να καταβροχθίση βατραχόν, ου τό πάχος είνε πολλαπλασιώς μεγαλύτερον τής κεφαλής του.

Τά όστα των σιαγόνων και έν γένει τά πλείστα των όστων τής κεφαλής συνδέονται τοσοϋτον χαλαρώς προς άλλα, ώστε εύκολώτα παραμερίζονται. Διά τουτο ή όγκώδης βορά δύναται να διέλθη διά του φάρυγγος του όφρεως, όστις άφου τήν εισαγάγη εις τό στόμα, αναγκάζεται να τήν καταπίη παντί σθένει, έστω και βραδύτατα και μετά πολλών προσπαθειών. Οί όδόντες του όφρεως δέν είνε κατασκευασμένοι όπως μασσών, άλλ' είνε όπως έν άγκύλοι και έστραμμένοι προς τό μέρος του φάρυγγος.

Πολλήν έμποισί αισθησιν επί του κοινου τό θεάμα του γεύματος βία. Συγγραφείς τις περιγράφει ως έζη: έν τοιοϋτο γεϋμα όφρεως, έχοντος μήκος πέντε μέτρων και πλέον.

« Όπως τό θεάμα καταστή καταραινέστερον εις τους θεατάς, ό βίος έτοιμασθή επί εξέδρας ύψηλής, έφ' ής διά να καταστή τό έδαφος έμαλωτερον είχε στρωθή ύφασμα. Ό όφεις ζωηρότατος και πρό μικρου αλλάζας δέρμα, έρλεπε περίξ, άνύψου τήν κεφαλήν και εξηκόντις ζωηρώς τήν γλώσσαν. Τότε παρουσιάσθη προς αυτόν έρίφιον, ουχί πολύ μικρόν, τό όποτον έβέλαξεν. Ό όφεις άποσύρων όλως διόλου τήν κεφαλήν προς τό όπίω, έκυψε τόν τράχηλον και εξακοντίων σφοδρώς τήν γλώσσαν έμεινεν έντελωξ ήσυχος, κατασκοπεύων με φωσφορίζοντας όφθαλμούς πάσαν κίνησιν του ζώου. Αίφνης άνεπήδησεν ως βέλος και έρρίφθη με τόν τράχηλον προτεταμένον επί τής κεφαλής του έρίφιου, ήρπασε τό ρύγχος του με τό άνοικτόν του στόμα, ένφ αυτό άκόμη έβέλαξεν, άφου δε ό φύλαξ όστις έκράτει τό έρίφιον, του τό έγκατελείψεν όλοτελωξ εις τήν διάθεσιν του, ό όφεις μετ' άπεριγράπτου ταχύτητος, ως έλατήριον ώρολογίου, όπερ ένφ είνε τεταμένον συστρέφεται διά μιάς περι αυτό, περιελίχθη εις δύο σπειράς περι τό σώμα του ταλαιπώρου ζώου και κατασυνέτριψε τό στήθος του εις τρόπον ώστε δέν ήδύνατο πλέον ν' άναπνεύσθ, ένφ τά όπίσθια άκρα του εξεταίνοντο στηριζόμενα επί του κατωτέρου μέρους του όφρεως. Άφου έμεινεν έν τοιαύτη θέσει έντελωξ άκίνητος επί όκτώ όλα λεπτά, δηλαδή έως ότου παύση κίνησις του θύματος, τό όποτον πρότερον βιαώς συνεταράσσατο, ό όφεις εξετύλιξε τάς σπειράς του, άρξεν ένλευθέραν τήν κεφαλήν του ζώου και έμεινε πάλιν άκίνητος επί τινα χρόνον, περιορίζόμενος να όφραίνηται μόνον και νάψαύη διά τής γλώσσης τό θύμα. Είτα διά ταχύς κινήματος συνέλαβεν αύθις τήν κεφαλήν και ήρχεις τήν έπίπον και άλλεινήν ίσως έργασίαν τής καταπόσεως. Όλίγον κατ' όλίγον ή κεφαλή εισήχθη έντός

του στόματος του όφρεως, άπομεινούσης, ως έφαινετο εξηρθρωμένης τής κάτω σιαγόνος και διαστελλόμενου βραδύτερον του τόξου της προς τά έμπροσθεν, ούτως ώστε ή πριν ώραία κεφαλή του έρπετου άπέκτησε όψιν φρικώδη και είδειχθη. Έπειτα ήλθεν ή σειρά τής ράχης και τότε μόνον έφάνη προβαίνουσα κανονικώς ή κοπιώδης καταποσις. Άπό των συνθλιβομένων άδένων τής γλώσσης εξεκρίνετο άφθονος ό σείλος, δι' ου καθίστατο όλισθηροτέρα ή βορά και έν τούτοις ή τραχεία προτείνεται εξωγκωμένη κατά τινα ύφεκάτομετρα και έμεινεν έν τοιαύτη στάσει έως ότου ή ράχης και τό στήθος εισήχθησαν, διαστελλομένου του παρά τήν κεφαλήν σώματος του όφρεως ώστε περιποδίον. Τότε ή κατάποσις έγένετο ταχύτερα, ώστε από του στόματος δέν έφαινετο εξέχοντα είμή τά όπίσθια άκρα του ζώου. Η κατάποσις διήρκεισεν επί έν τέταρτον τής ώρας περίπου, καθ' ό ή περιφέρεια του σώματος του όφρεως παρά τόν λαιμόν και τό στήθος ηύξησε τεραστίως, έφαινετο δε εξώθεν ό όγκος του έρίφιου καταρχόμενος βραδέως προς τήν γάστρα ή προτεταμένη τραχεία τότε άπεσύρθη, ή δε κάτω σιαγών άνέλαθεν εκ νέου τό πρώτον σχήμα και τήν πρώτην θέσιν της. Τοιαύτη ύπήρξεν ή προσπάθεια και διάτασις των ίστων ως εκ τής καταπόσεως, ώστε τό στόμα του όφρεως ήτο όλον καθημαγμένον' άλλ' αυτός δέν έφαινετο διόλου πάσχων και εξηκολούθει να εξακοντίη τήν γλώσσαν του και να περιελίξη τά έαυτου χείλη. Και τήν ακολουθούν ήμέραν έφαινετο άκέραιος ό όγκος του έρίφιου έντός του σώματος του όφρεως' αλλά μετά τρεις ήμέρας τό σώμα αυτού άπέκτησε πάλιν τό πρότερον μέγεθος και μετά όκτώ ήμέρας καταβροχθίσεν άλλο έν έρίφιον. Κατά τόν αυτόν τρόπον καταβροχθίζονται νήσσαι, όρνιθες και κόνικλοι, με τήν διαφοράν ότι τά ζώα ταυτα περιφέρονται ένλευθέρω έντός του κλωδου του όφρεως, όστις τά συλλαμβάνει. Η κατάποσις καθίσταται δυσχεροτέρα και διαρκεί περισσύτερον όταν ό όφεις συλλαμβάνη τά ζώα ταυτα εκ των όπίσθιων άκρων' άλλ' έν τοιαύτη περιπτώσει ό όφεις άφίνει ως επί τό πλείστον τήν λείαν του και προσπαθεί να τήν συλλάβη εκ τής κεφαλής.»

Είνε άληθές άρά γε τό λεγόμενον ότι οι μεγαλύτεροι τήν ηλικίαν και τό μέγεθος όφεις τής Άφρικής και τής Ασίας δύναται να καταβροχθίσωσιν άνθρωπον; Οί ίθαγενείς των ειρημένων χωρών τό βεβαιούσι όπως και οι άρχαιοι συγγραφείς και τινα νεώτεροι περιηγηταί, άλλ' οι φροσιδίται τό άρνούνται.

Γερμανός φροσιδίτης διακεκρίμενος ό κ. Λέντζ διηγείται τό έζη γεγονός. Νεών τις ένερακίσθη ποτε ένώπιον του κοινου φέρουσα περιελιγμένον περι τό σώμα της έφιν βίαν. Ό όφεις ίδων εκεί προυπλησόν πηθήκους τινάς ζωηρώς κινουμένους, έσφιγγεν ίσχυρώς διά των σπειρών του τήν νεάνιδα, ήτις άπέθανεν έν τω άμα εκ τής φοβεράς συνθλίψεως. Η θεά τής λείας είχαν εξεγείρει τήν ένστικτον θηριώδιαν του τέρατος.

X

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Η γουτταπέρκα. Είνε γνωστόν ότι ή γουτταπέρκα είνε έν χρήσει μεγάλη έν ταίς τέχναις, και ότι δι' αύτης κατασκευάζονται τά ύποβρύχια τηλεγραφικά καλωδια επειδή ουδέν άλλο υλικόν εύρέθη μέχρι τότε ως αύτη κατάλληλον ίνα χρησιμεύη ως περιόλημα των συμάτων. Έχει μόν και τό καουτσούκ ιδιότητάς τινάς αύτης, είνε δηλαδή και εκείνο άδιάβροχον και κακός άγωγός του ήλεκτρισμου και δέν φθείρεται υπό αλκαλικών διαλύσεων' άλλ' ή γουτταπέρκα έχει προς τούτοις τήν ιδιότητα του ν' άποσκληρύνηται έν τω ψυχρῳ ύδατι, καίτοι δ' εύάλακτος ως τό καουτσούκ, δέν είνε ως εκείνο έλαστική. Των πλεονεκτημάτων δε τούτων έπωφελήθη ή τηλεγραφική, όπως συνδέσθ διά του ύποβρυχίου τη λεγαστικού σύρματος τους διά θαλασσών χωριζόμενους άπ' άλλήλων τόπους. Κατ' άρχάς ουδεις ύπήρχε φόβος περι εξαντλήσεως τής γουτταπέρκας, διότι άφθονωτάτη συνάγεται εκ των άπεράντων δατών του Βορνεου. Άλλά λαμβανομένου πρό όφθαλμών του βαρβαρου τρόπου τής συλλογής του χρησιμωτάτου υλικου, πρόδηλον είνε: ότι ταχύως θά επέλθη ή σπάνις. Διότι οι ίθαγενείς μαλαίοι όπως πεισουλλέξωσι τήν γουτταπέρκα, ήτις είνε και γυμνός του δένδρου του επιστημονικώς καλουμένου Ισανάνδρα γουττα, κόπτουσι τό δένδρον σύρριζα ένεκα τούτου επικείται παντελής άποφίλωσις των δατών, και υπερτίθησις τής γουτταπέρκας. Ένεκα του προφανους τούτου κινδύνου ή Γαλλική κυβέρνησις έκρινεν αναγκαίον ν' αναθέσθ εις επιστήμονά τινα, όνόματι Σέρουλλος, τήν έντολήν να εξερευνησθ τήν Μαλαισίαν προς μελέτην του δένδρου, τής καλλιέργειας αυτού και του καταλληλοτάτου τρόπου τής συλλογής τής γουτταπέρκας. Η περι τούτων έκθεσις του Σέρουλλος άνεγνώσθη έν μιῃ των τελευταίων συνεδριάσεων τής έν Παρισίαις Ακαδημίας των επιστημών. Άνευρών τό δένδρον, παρετήρησεν ότι δυναται να εύδοκιμήσθ φυτευόμενον και έν άλλοις τόποις, έφαρμοζόμενου δε μεθοδικου τρόπου εξαγωγής του χυμου εκλείπει πάς φόβος περι εξαντλήσεως τής πολυτιμου ύλης.

Νεός συρμός. Άφου από έτών ήδη καθιερώθη ή θυσία των ταλαιπώρων πτηνών προς διακόσμησιν των γυναικείων πύλων, έρχεται τώρα και ή σειρά των ποικιλοχρώμων ψυχών προς στολισμόν των ριπιδίων. Ό συρμός αυτός ήρχισεν έν Παρισίαις και είνε βέβαιον ότι θά εξαπλώσθ τους πλοκάμους του εις όλον τόν κόσμον. Η δεσποινίς Κανροβέρ κατά τους πρό τιμων ήμερών τελεσθέντας γάμους της έκράτει τοιοϋτο ψυχοκόμητον ριπιδιον, έχον πλην τής λαμπρότητος και μεγάλην έντομολογικήν αξίαν ως περιλαμβάνον ψυχάς πάσης χρώσεως, παντός σχήματος και χρώματος, έ απαραιίλλη καλλιτεχνικῶ συνδυασμῶ. Θάνατος εις τά πτηνά! Θάνατος εις τά ψυχάς! Όταν πρόκηται περι συρμου όλη ή γυναικεία εύσπλαγχνία χλωροφορμίζεται και αναισθητεί.

Άλλος συρμός. αυτός έν Βιέννη, πρόκειται να εγκαθιδρυθθ επισήμως κατά τήν προσεχθ χειμερινήν περίοδον, κοινή ψήφω των Βιενναίων βαπτριών. Ό συρμός αυτός είνε: αι κυρία να φέρωσι πιλιδια κατά τους γορδους άρμολόμενα προς τήν λοιπήν αυτών περιόλην. Εκ μακρῶν φυσιολογικών μελετών άπεδείχθη, λέ-

γουσιν αι ράπτρια, ότι πάσα γυνή κερδίζει περισσότερον φέρουσα πιλιδιον άνευ γύρου ή έχουσα όλως άσκηπθ τήν κεφαλήν' αυτός είνε ό λόγος δι' έν αι κυρία πρέπει και εις τάς έσπερινάς συναθροίσεις άκόμη να έχωσι τήν κεφαλήν κεκαλυμμένην. Αύτα λέγουσιν αι ράπτρια, οι δε ταλαιπώροι πατέρες και συζυγοι ως έτοιμασθωσι να πληρώσωσι τόν νέον αυτόν φόρον τής γυναικείας φιλαρεσκείας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά. Κατ' αύτας συνήλθεν εις Λονδόνον τό δωδεκατον διεθνές φιλολογικόν συνέδριον. Αι συνεδριάσεις αυτού θά διαρκέσωσιν επί μίαν έβδομάδα. Θέματα προς συζήτησιν είνε κυρίως τά εξής: αι μεταξύ των συγγραφέων και των εκδοτών σχέσεις, και ή διεθνής εξασφάλισις τής πνευματικής ιδιοκτησίας.

Κατά τό επών έτος 1891 ή ρουμανική Ακαδημία συμπλήρωι τήν 25ετηρίδα της ίδρύσεως της, ότε θέλει εορτάσει προσηκόντως τό ιωδιλαιον αύτης.

Επιστημονικά. Ό άγγλος αστρονόμος Λένινγκ εκ Βριστόλης άγγέλει ότι επί του ήλιου παρατηρείται από τινος μεγάλη σειρά κηλιδων μη ύπάρχουσα πρότερον, και τής όποιας τό μήκος ύπολογίζει εις 113,000 άγγλικά μίλια. Αι κηλίδες αύται, λέγει, είνε τόσον καταρνεύς ώστε νυν και διά μόνου τεμαχίου καπνισμένης ύλης δύναται τις να τάς διακρίνη.

Νέου φαρμάκου ή εφευρέσεις άγγέλλεται εκ Γερμανίας τής «Σαλιπυρίνης», τής όποιας ή ένεργεια είνε άνάλογος προς τήν τής αντιπυρίνης.

Καλλιτεχνικά. Έν τή γενεθλίω πολιχην Côte-Saint-André του διασήμευ Γάλλου μουσικου Βερλιόζ έστήθη ό άνδριάς αυτού, άπεικασμα ών του έν Παρισίαις ίδρυμένου τοιοϋτου

Υπό τής συζυγου του Στάνλεϋ εξεδόθη βιβλίον φερων τόν τίτλον «Τυχοδιώκται του Λονδίνου» κοσμούμενον δε διά πλείστον εικόνων και σχεδιαγραφημάτων τής συγγραφείας, δεξιοτάτης ζωγράφου, ήτις και πρό του γάμου της πολλάς εικόνας έπίλονεγγησε λαμβανουσα τά πρότυπα εκ των άνά τάς όδους αγιοσπαίδων, άέργων και άλλων τυχοδιωκτών.

Έν Παρισίαις ίδρύεται προσεχώς νέον θέατρον μοναδικόν εις τό είδος του, προωριμένον διά κωφαλόλους. Φωνή όν θά ακούεται κατά τάς παραστάσεις αίτνες θά διεξάγονται διά μιμητικής. Ως πρώτον έργον θ' αναθίβασθ επί τής σκηνής τό δράμα « Έρωσ και Θάνατος » ποιηθέν υπό κωφαλάλου.

Εκπαιδευτικά. Έν ταίς τελευταίαις εξετάσει του έν Καλλκούτα Πανεπιστημίου ήριστεύεν ή νεαρά μίς Φλωρεντία Χόλανδ, άξιωθεύσα όπλου άριστα έν τή λατινική και τή άγγλική και αναδειχθεύσα τρίτη τήν τάξιν μεταξύ 435 συναγωνισθέντων. Η άριστεύσασα κόρη έδικαιοϋτο διά τήν επιτυχίαν της να λάβη τριετή ύποτροφίαν προς συμπλήρωσιν των σπουδών της έν Άγγλίχ εκ 200 λιρών στεργιωνών έτησίως, άλλά μη έχουσα τήν κεκανονισμένην ηλικίαν έστερέθη τούτης, δοθείσης εις τόν μετ' αύτην έρχόμενον άρρενα σπουδαστήν.

Θεατρικά. Ό Αιμίλιος Ζολά επέτρεψε τω διευθυντῃ του Παρισινου θεάτρου των Μενϋ Πιλακιέρ τήν έν αυ-

τῶ παράστασιν τοῦ δράματος «Ἐρωτική σελίς», οὗ ἡ υπόθεσις ἐλήφθη ἐκ τοῦ ὁμοίως ἐπιγραφομένου μυθιστορηματος τοῦ περιωνύμου μυθιστοριογράφου.

— Ἐπαίρεται κατ' αὐτὰς εἰς Εὐρώπην ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν περιοδείας του ὁ ὑπὸ τὸν Κοκλὲν γαλλικὸς θίασος ἀποκομιζῶν θριάμβους καὶ κέρδη οὐ μικρὰ μεθ' ἑαυτὰς μαστιζοῦσας τὴν ἡπειρον πολιτικὰς ταραχὰς καὶ χρηματικὰς περιπλοκάς.

— Κατὰ τὸ προκηρυχθὲν ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου τῆς Βιέννης διαγώνισμα πρὸς σύνθεσιν μελοδραματιοῦ ὑπεβλήθησαν 212 τοιαῦτα, ἐξ ὧν θὰ βραβευθῇ ἓν.

— Κατὰ τὸν Μάιον τοῦ προσεχοῦς ἔτους τὸ θέατρον τῆς Βαϊμάρης ἐορτάζει τὴν ἑκατοστὴν ἐπέτειον τῆς ιδρύσεώς του. Ἐπὶ τούτῳ θὰ τελεσθῶσι δημοσελεύς ἐορταὶ καὶ πανηγυρικαὶ παραστάσεις. Τὸ θέατρον τῆς Βαϊμάρης, καίπερ ἓν ἐκ τῶν μικροτέρων γερμανικῶν θεάτρων, κατέχει θέσιν ἐπιφανῆ ἐν τῇ γερμανικῇ τέχνῃ, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἀνεβιβάσθησαν τὸ πρῶτον πολλὰ μουσικὰ καὶ δραματικὰ ἀριστοτεχνήματα.

Νεκρολογία. Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἠγγέλθη ἐκ Παρισίων ὁ θάνατος τοῦ Ἀλφόνσου Κάρρ ἑνὸς τῶν ἐπιφανῶν γάλλων συγγραφέων πολλὰ γράψαντος καὶ ἀκαταπόνητως ἐργαζομένου μέχρι τῶν τελευταίων πρὸ τῆς τελευταίας ἡμερῶν. Ὁ Ἀλφόνσος Κάρρ ἐγεννήθη τὴν 12/24 νοεμβρίου 1808 ἐν Παρισίοις· ὁ πατήρ του ἦτο διακεκριμένος κλειδοκυμβαλιστής, αὐτὸς δὲ μετὰ εὐδόκιμον σπουδὴν ἐγένετο διδάσκαλος. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἄρκου ρωμαντισμοῦ διατελῶν καὶ αὐτὸς ἐγράψε τὸ πρῶτον στίχους, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλε πρὸς τὴν διευθυνσιν τοῦ «Φιγαρῶ» σατυρικοῦ φύλλου κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους. Παρὰ τοῦ «Φιγαρῶ» ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ γράψῃ τι ἐν πεζῷ λόγῳ, καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν κατέστη εἰς τὸν κυριωτάτων συντακτῶν αὐτοῦ. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ τελευταῖα του ἄρθρα ἐν τῷ «Φιγαρῶ» ἐδημοσίευσεν, συνεραζόμενος ἐπὶ 60 ἔλα ἔτη. Πρώτη φιλολογικὴ του ἐπιτυχία ἦτο τὸ «Ὑπὸ τὰς φυλλύσας» μυθιστόρημα γραφέν τὸ πρῶτον ἐμμέτρως, δημοσιευθὲν δ' ἐν πεζῷ λόγῳ κατὰ τὸ 1832. Τὸ ἔργον τοῦτο κατέστη παγκοσμίως γνωστὸν, μεταφράσθη δὲ καὶ ἐλληνιστὶ πρὸ τινῶν ἔτων. Τὸ πρῶτον μυθιστόρημα ἐπικολούθησε σειρά μακρὰ ἔργων, ἐν οἷς κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἔργον σελαγιζομένη ἐν διπλῇ ἀνταυγαίᾳ τὸ εὐτράπελον πνεῦμα καὶ τὸ ἀβρότατον αἰσθημα, τὰ δύο ταῦτα χρίσματα τῆς γραφίδος τοῦ Κάρρ. Ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν προῖον τῆς ιδιοφυίας τοῦ Κάρρ εἶνε καὶ Σφήκες» μικρὸν σατυρικὸν περιοδικὸν ἱδρυθέν καὶ συντασσόμενον ὅλον ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1839. Αἱ Σφήκες αὐταὶ ἐκέντηζον ἐπωδύνως καὶ ὁ συγγραφεὺς τῶν ἀπέκτησε πολλοὺς θανασίμους ἐχθρούς. Τοσοῦτο δὲ παρώξυνε τὴν ὀργὴν μιᾶς γυναικὸς, ὥστε αὐτὴ ἀπεπειράθη νὰ τὸν φονεύσῃ καὶ τὸν ἐπλήρωσε ἐλαφρῶς. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἐξετέθη πληρεξούσιος καὶ ἀποτυχῶν ἐπανήλθεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν καὶ τὴν φιλολογίαν, ὅπου μέχρις ἐσχάτων ἠγωνίσθη ἐξασθεῶν ὁμοῦς ἡμερὰ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς.

Αἱ εἰκόνες

Ὁ ἀνδριάς τοῦ Λουδοβίκου Α' τῆς Βαυαρίας, ἔργον τοῦ γλύπτου Φερδινάνδου Μίλλερ. Ἐν προηγούμενῳ φύλλῳ τῆς «Ἐστίας» ἀνεγράφη ἡ εἰδήσις ὅτι ἐν τῇ Βαυαρῇ, τῷ γερμανικῷ Πανθέῳ ὅπου ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος Α' ἀνήγειρεν ἐν Ρεγενσβούργῳ ἐστήθη κατ' αὐτὰς καὶ τοῦ βασιλέως τούτου ὁ ἀνδριάς. Τὴν εἰκόνα του

ἀνδριάντος τούτου δημοσιεύομεν σήμερον, βέβαιοι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν μετὰ στοργῆς θὰ προσατείσῃ ἐν αὐτῇ τὴν εὐγενῆ μορφήν τοῦ φιλελληνικωτάτου τῶν ἡμερῶν.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Τὰ δάνεια. — Πότε θὰ μοῦ δώσῃς ἐπὶ τέλους ταῖς 50 δραγμαῖς ποῦ μοῦ χρεωστεῖς; — Ὅταν ἡμπορέσω. — Ἐρεῖς ποῦ ἐβράβηκα νὰ προσμένω ἀπὸ ἀναβολῆν εἰς ἀναβολὴν; Ἄν ἦτον περισσότερα καὶ ἄξιζαν τὰ ἔξοδα, θὰ σὲ εἶχα πάρ' ἐς τὸ δικαστήριον. — Δὲς μου ἄλλαις 50 δραγμαῖς λοιπὸν καὶ πῆγαίνε με.

Διφορούμενον. — Δὲν σὰς φαίνεται καθόλου πῶς εἴσθε παντρεμένῃ. — Ἀλήθεια; — Μάλιστα σὰς παίρνει κανεὶς γιὰ ... γερωντοκόρν.

ΤΡΕΙΣ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

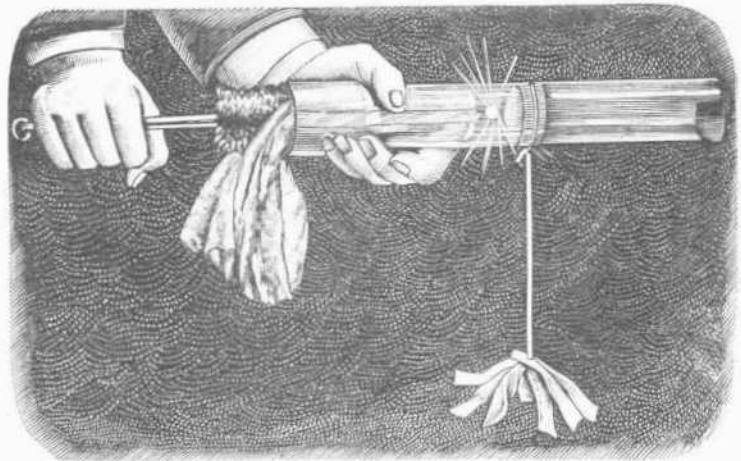
Σπανίως ἡ κεφαλὴ τῶν βασιλείων εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὸ μέτρον τοῦ σιέμματος αὐτῆς.

Αἱ γραφαὶ λησμονοῦν ὅτι ἦσαν νέαι ὅταν ὁμιλοῦν διὰ τὰς νέας, καὶ αἱ νέαι δὲν συλλογίζονται ὅτι θὰ γηράσουν ὅταν ὁμιλοῦν διὰ τὰς γραφάς.

Ὁ κόσμος εἶνε περισσότερο ἐλεήμων εἰς χρήματα ἢ εἰς λόγους.

Ἐν παιγνιδίῳ κατὰ δεκαπενθήμερον

Ὁ ἤλεκτρικὸς σωλὴν τῆς λάμπας. Λάβετε σωλῆνα κοινὸν τῆς λάμπας καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ κολλήσατε διὰ γόμμας ἐξωτερικῶς ζώνην στενὴν ἐκ φύλλου κασιτέρου, τοῦ ἐν χρῆσει πρὸς περιτύλιξιν τῆς σοκολάτας. Κολλήσατε ὁμοίως λωρίδα ἐκ τοῦ αὐτοῦ, μήκους ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄρκου μέχρις ἀποστάσεως ἐνὸς δακτύλου ἀπὸ τῆς κασιτερίνης ζώνης. Καλύψατε διὰ μεταξωτοῦ λεπτοῦ ὑφάσματος τὴν ψήκτραν δι' ἧς καθαρίζονται οἱ τοιοῦτοι σωλῆνες καὶ προστρίψατε ἰσχυρῶς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ προσέχετε νὰ μὴ ἐράπτωνται οἱ δάκτυλοί σας τῶν φύλλων τοῦ κασιτέρου. Ἄν εἶνε νύξ ἡ τὰ παράθυρα καλὰ κλειστά, θὰ παρατηρήσατε μὲ μεγάλῃν σας ἐκπλήξιν ὅτι ὁσάκις ἔλακετε τὴν ψήκτραν ἐκ τοῦ σωλῆνος, ζωηρὸς σπινθὴρ ἀναπῆρξ' ἐκάστωτε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς φύλλου κασιτέρου πρὸς τὸ ἄλλο Ἄν δὲ ἀναρτήσατε μικρὰ τεμάχια σιγαροχάρτου ἀπὸ τῆς ἐκ κασιτέρου ζώνης διὰ σύρματος σιδηροῦ καὶ εἰσάγατε τὴν ψήκτραν πότε ἀπὸ τὸ ἐν, πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ σωλῆνος, τὰ σιγαροχάρτα ἤλεκτριζόμενα κινουῦνται.

πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παιγνίου ἐκλεξάτε καιρὸν ξηρὸν, διότι ἡ ὑγρασία ἐμποδίζει τὴν ἐπιτυχίαν οἰουδῆποτε ἤλεκτρικου πειράματος.